

Linnaelu

**Minister
Juhan Parts
tutvus linna
ettevõtetega**
lk 2

Innovatsioon

**Aita Saue
Gümnaasiumil
3D printer
soetada**
lk 4

Ajalugu

**Harju
EPT
aeg
Sael**
lk 5

Sport

**2012. aasta parimad
sportlased, Saue
meistrid ujumises ja
linnade talimängud**
lk 11, 12, 13

APRILLIS VALLUTAB GÜMNAASIUMI TEATRIFESTIVAL LK 7

SAUE SÕNA

NR 6 (390)
22. märts
2013

Saue Linnavolikogu ja Saue Linnavalitsuse infoleht

300 siili vallutas raamatukogu

Sirje Piirsoo

Kuigi kevad on kalendri järgi käes, ei taha talv taanduda ja loomadki, kes talveund magavad, on ikka veel sügavas unes. Saue raamatukogu on aga kevadet täis, selle vallutas 300 suuremat ja väiksemat siili. Igaühel oma lugu, nägu ja iseloom.

Raamatukogus on näitus Saue Gümnaasiumi vene keele õpetaja **Jekaterina Krivorutška** siilikollektsioonist. Gümnaasiumis üheksa aastat töötanud õpetaja räägib, et hobi siile koguda sai alguse 10 aastat tagasi, kui ta mehega Lätist külastas ja sealt merevaigust siili ostis. Esimesele lisandus teine, viies, kümnes, sajas. Täna on kogus siile üle 300. Põhiliselt enda soetatud, kuid ka sugulaste-sõprade kingitud.

Miks just siilid? „Mulle näib, et ma olen siilidega väga sarnane,“ muigab Jekaterina. „Iseloomult. Kui mind solvatakse, ajan ka okkad püsti.“

Näitusel on pehmeid ja karvaseid, keraamilisi, seleeniidist, kummist, puidust, metallist ja pappmašee tehnikas valmistatud eksponaate, suuremaid ja väiksemaid, käsitööd, kunstiesemeid ja masstoodangut. On siil-vaasid, -kõrvarõngad, -pliiatsihoidja, -rahakassad, müts ja kindad, -mobiilikott, lihtsalt kaisuloomad ja lemmikloomad mänguasjad.

Aukohal troonib multifilmi „Siil udus“ peategelane. Selle Vene režissööri Juri Norsteini 1975. aastal loodud multifilmi tunnistasid maailma anima filmiekspertid kõigi aegade ja rahvaste parimaks multifilmiks. Siilid pärinevad peamiselt Eestist ja Venemaalt, aga ka Lätist, Leedust, Saksamaalt,

Enam kui 300 siilist koosnevas kollektsioonis on ka rääkivaid ja laulvaid siile. Jekaterina Krivorutška ühte neist kõnelema panemas. Fotod Sirje Piirsoo

Sellest siilist kogu alguse saigi

See must-valge pisut ulmeline siil pärineb Hollandist pulmareisilt

**300 siili Jekaterina Krivorutška
erakogus
NÄITUS**

NINAKENE
NISSIS.

KARVAKESED
KÖSSIS

HALL KERÄ
HAMBAD TÄIS

18. märts -
30. aprill

**Saue Linna
Raamatukogus
(Nurmeala 9)**

Rootsist, Soomest, Hollandist, USA-st ja isegi Egiptusest. Kuid Hispaaniast ja Prantsusmaalt palju reisival perel siile leida ei õnnestunud. Näituse kujundas ja pani üles raamatukoguhoidja **Helgi Saar**.

Saue Sõna NR 6 (390)
22. märts 2013

Väljaandja: Saue Linnavalitsus
Telefon: 6790175, leht@saue.ee
Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas
Trükk: AS Printall
Kojukanne: AS Ekspres Post

Järgmine number ilmub 5. aprillil

Euroopa eelarve vajab arukat kompromissi

Ero Liivik
SDE ja Saue
Linnavolikogu liige

Viibisin 6.-7. märtsil SDE delegatsiooni koosseisus Euroopa Parlamendi saadiku **Ivari Padari** kutsel Brüsselis. Padar on üks viiest Eestist valitud saadikust ning kuulub parlamendis mõju- kasse sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni, rahvusvahelise lühendiga S&D. Padari fraktsioonist on pärit näiteks parlamendi praegune president **Martin Schulz**.

Kohtumisel andis Ivari Padar meile põhjaliku ülevaate praegu Brüsselis tulipunktis olevatest teemadest. Usun, et kõik uudiste lugejad Eestis on kursis, et kõige olulisem on Euroopa Liidu eelarve koostamine aastateks 2014-2020. Tegemist on vaidlusega ei rohkem ega vähem kui suurusjärgu üks triljon eurot jagamise ümber.

Euroopa Liidust on tulnud juba aastaid tugevat lisa Eesti riigi tuludele. Mõnel aastal on need summad moodustanud riigieelarvest kuni viiendiku.

Padari sõnul on vaidlused

Euroopa uue eelarveperioodi üle kestnud juba poolteist aastat ja ühise rahakoti kokkupanekul on välja kujunenud justkui kaks vastandlikku leeri. Netomaksjad ehk jõukamad riigid, kes enam eelarvesse maksavad, ja teisalt riigid, mis saavad rohkem, kui ise maksavad ehk netosaajad.

Eesti mättalt vaadates oleme praeguseks saavutanud väga hea tulemuse. Sihikindlalt on läbi kogu protsessi kaitstud oma eesmärged põllumajanduses, ühtekuuluvuspoliitikas ja raudtee ehitusel. Ülemkogu versiooni kohaselt on meil seits-

mel järgmisel aastal kasutada 5,9 miljardit eurot, millesse on sisse kirjutatud märgatav tõus põllumajanduses, samuti Rail Balticu ehitus. Meie enda sissemakse ühisrahakotti oleks umbes 1,4 miljardit eurot.

Tänaseks on olukord paraku läinud nii, et üksmeele puudumise tõttu Euroopa Parlamendis lükati eelarve senine versioon tagasi ning seega tuleb alustada kogu protsessi uuesti, õnneks siiski mitte nullist.

Aastate jooksul on Saue linngi saanud arvestataval hulgal toe-

tust Euroopa Liidu fondidest - vee- ja kanalisatsiooni tege- miseks, noortekeskuse hoone ja muusikakooli jazzistuudio ehitamiseks. Kindlasti on meie huvides, et see toetus jätkuks ka tulevikus ja parlament jõuaks aruka kompromissini.

Ivari Padar andis külalistele ka põhjaliku ülevaate Eesti saadikute tegemistest parlamendis ja teemadest, mille eest seisab sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon. Järgmised Euroopa Parlamendi valimised leiavad aset juba 2014. aastal.

Ettevõtted: puudu on pädevatest spetsialistidest, eriti inseneridest

Sirje Piirsoo

Majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts külastas 15. märtsil Laagri ja Saue tööstusettevõtteid. EAS-iga koostöös korraldatud visiit lõppes ümarlauaga AS-is Santa Maria.

Minister tutvus Laagris Täna silma tehnopargis kahe ettevõttega. Stoneridge Electronics AS on elektroonikatehas. Lappset AS tootab mänguväljakuid ja muid atraktsioone mudilastest pensionärideni välja. Saue külastas Parts uusimat ettevõtet, Vaasan Baltic AS-i,

◊ Saue Production OÜ tööstusmaitseainete tehas tutvustas juhataja Veiko Soone (vasakul). Foto Sirje Piirsoo

mis toodab külmutatud pagaritooteid, ja maitseainete tehas Santa Maria AS.

Ümarlaval, millel osales kümnekond tuntud ettevõtet Saue linnast ja vallast, oli arutusel viis olulist teemat:

- ◊ üldine majanduskeskkond, selle arengud ja olulised faktorid ettevõtete jaoks;
- ◊ toote- ja protsessiarendustegevus ning tegurid, mis seda piiravad;
- ◊ inseneride vajadus ja spetsialistide koolitus;
- ◊ mis võimaldaks hankeahelas

tõusta kõrgemale ja veelgi läheneda globaalsetele partneritele, klientidele ja turgudele; ◊ kuidas saab riik aidata tegevustes, milles täna ehk jääb puudu: kontaktid, informatsioon, sidemed, suhtlustase.

Pikemalt peatumata siinkohal muul ümarlaval räägitul töid kõik ettevõtted välja, et puudus on inseneridest ja pädevatest spetsialistidest, nähes lahendusena riigi abi kutsehariduse arendamisel, ettevõtete ja haridusasutuste kokkuviiemisel.

Reet Roos Saue ettevõtetel külas

Saue Sõna

Riigikogu liige, IRL-i fraktsiooni kuuluv **Reet Roos** tutvus 7. märtsil kolme Saue ettevõttega, uuris, millised on probleemid ja kuidas ta saab oma tegevusega riigikogus neile lahenduste leidmisel kaasa aidata.

Visiit algas AS-is Toode, jätkus OÜ-s Naerupall ja lõppes Diapol Granite OÜ-s, seda aitas korraldada **Jaan Kalbus**.

12. märtsil 22. aastapäeva tähistanud, katusekatte materjali ja -tarvikute tootmise ning paigaldamisega tegelevat AS-i Toode tutvustas peadirektor **Aivo Rosenberg**, kes pidas firma tugevuseks kaasaegset tootmis- ja IT keskkonda, 22 aasta pikkust kogemust, infovahetust reaaliajas ja meeskonda. AS Toode annab tööd 100 inimesele Baltikumis ja Soomes. Ettevõtte on majanduskriisi üle elanud ja saavutas 2012. aastal konsolideerituna pea buumiaegse käibe.

◊ AS-i Toode tutvustas peadirektor Aivo Rosenberg. Foto: Sirje Piirsoo

Aivo Rosenberg tõi välja, et EL toetusi jagades arvestaks Eesti riik lähipiirkonnaga. Kui näiteks Lätis on võimalik taotleda toetust seadmete soetamiseks, siis peaks see ka Eestis nii olema. Ta sõnas, et pigem tuleks suunata vahendid inimeste koolitamisega kui seadmetesse.

Naerupalli päevahoiust andis ülevaate **Signe Laar**. Hubane eramajas paiknev päevahoid pakub teenust 10

lapsele alates 1,5 eluaastast. Vestlus kulgeski selle ümber, mida lapsed päevahoius teevad, mida neile pakutakse, kuidas on korraldatud toitlustamine ja magamine, kus võimeldakse ja lauldakse ning millised on probleemid, kui tahta laieneda.

Ringkäik lõppes Diapol Granite OÜ-s, mis toodab kivist köögitasapindu, ja enamus ettevõtte toodangust läheb ekspordiks - Eestisse jääb vaid üks protsent.

Eiki Nestor väisas päevakeskust

Elina Mägi

Saue Päevakeskuse järjekordne üritus, kohtumine veteranpoliitiku, Riigikogu liikme **Eiki Nestoriga** sai teoks 6. märtsil.

Päevateemaks olid pensionid ja kõik sellega seonduv, nagu ütles tabavalt üks Eiki Nestori kolleeg: „Eiki teab pensionitest kõike ...”. Pension ja selle tõus järgmisel kuul huvitab kõiki eakaid, sestap oli päevakeskus viimse võimaluseni rahvast täis.

Eiki Nestor on teada-tuntud hea jutuvestjana ja ei tulnud selgi korral pettuda. Paljudel kuulajaskonnast oli

uudiseks, et meie praeguse pensionisüsteemi väljamõtlemise au kuulub Otto von Bismarckile. Uudiseks seegi, et alates käesolevast aastast muutus laste eest saadava pensioni lisa arvestamine ja palju muud.

Järgnesid küsimused saalist. Eiki Nestor oli meeldivalt üllatanud mitmete asjalike küsimuste üle. Juttu jätkunuks veel kauemaks, kuid kaks tundi olid ruttu möödunud ja esinejat oodati juba järgmises kohas.

Nagu näha, on Saue eakad väga aktiivsed ja selliseid olulisi, kõiki puudutavaid kohtumisi ootaks edaspidigi.

◊ Pension ja selle tõus järgmisel kuul huvitab kõiki eakaid, sestap oli päevakeskus kohtumisel Eiki Nestoriga viimse võimaluseni rahvast täis. Foto: Saue Päevakeskus

Kas ruumipuudus lasteaias saab olla ootamatu?

Raivo Ojapõld
Saue Linnavalikogu liige,
reformierakonna fraktsioon

Üllatus, üllatus - Saue Linnavalitsus avastas nüüd, et 2013. aasta sügisel tuleb 3-aastaste laste rühmades kohti puudu!

Lugedes Harju Elu 1. märtsi

numbrist **Allar Viiviku** intervjuud Saue linnapea **Henn Põlluas**aga, tekkisid kaksipidised tunded: kas Saue Linnavalitsus on midagi maha maganud või ei osata Saue linnas sündinud laste hulga põhjal olukorda analüüsida.

Artiklist võib välja lugeda, et ootamatult on Eesti suurim lasteaiad Saue linnas ruumipuudusesse. Kas ikka on tegemist ootamatusega, millesse sattutakse?

Saue Linnavalitsuse kohustuste hulka kuulub nii vastasündinute kui ka siit ilmast lahkunute registreerimine. Väga pikka aega on toimunud beebiball, kus peetakse meele kõiki uusi linnakodanikke ja nende vanemaid. Kui neid toiminguid pidevalt analüüsitaks, siis oleks juba 2013. aasta eelarvet tehes ette nähtud taolist ruumipuudust ja

planeeritud vahendid selle likvideerimiseks.

Seda enam on kummastav lugeda lehest linnapea sõnumit, et talle on „moodulsüsteemid tuttavad juba varajasemast ajast Soomest, Loviisa algkoolist, kus on kokku pandud lausa kahekorpuseline koolihoone“. Tahaks küsida, miks seda teemat ei tutvustatud linnavalitsusele või Saue Linnavalikogule siis, kui selleks õige aeg oli – 2013. aasta eelarvet koostades?

Kas nüüd, kui õhus on tunda järgmist kõrbemise lõhna - kooli juurdeehituse valmisaamise kohta räägitakse ümarlaudadel juba hilisügisest - hakatakse otsima õlekõrt, millest kinni haarata?

Võtame lahti Saue linna 2013. aasta eelarve. Saue lasteaiad Midrimaa kohta leiame kaks lakoonilist rida: põhitegevuse tulud ja kulud ning inves-

teerimistegevus. Põhitegevus on põhitegevus ja lasteaiad eelarvelisi vahendeid millekski muuks kasutada ei tohi.

Kuna lasteaiad nn vanem korpus on juba ohtlikult amortiseerunud, nägi volikogu eelarvemääruse investeeringute osas ette Saue lasteaiad Midrimaa hoone renoveerimiseks 300 000 eurot. Kaudselt leiame lasteaiad tarbeks veel vahendeid Saue Linnavalitsuse eelarves, kus meetme „Haridus“ all on ette nähtud 191 284 eurot haldusteenuse osutamiseks.

Küll aga ei leia me rühmaruumide tarvis moodulite rentimise vahendeid ei Saue linna 2013. aasta eelarvest, eelarve seletuskirjast, ega ka Saue linna eelarvestrateegiast aastateks 2013-2016.

Kui moodulitele vee- ja kanalisatsiooni trasside rajamiseks võiks vahendeid patuga pooleks

võtta investeeringute reall vanas osas renoveerimise arvelt, siis üle eelarveperioodi minevate (rendi-)lepingute sõlmimiseks vajab linnavalitsus volikogu nõusolekut. Kas aga vanemad, kelle lapsed käivad täna renoveerimist ootavas vanemas osas, on taolise kärpega nõus, on omaette küsimus.

Lisaks ootab Saue Gümnaasiumi laiendamise projekt 2,8 miljoni euro suuruse laenu võtmist.

Tundub olevat „nokk kinni, saba lahti“ olukord ja seda oleks tulnud ette näha juba 2012. aasta suvel tänavust eelarvet koostama hakates.

Volikogu liige **Harry Pajundi** tutvustas jaanuarikuu istungil Saue Linnavalikogu liikmetele moodul-klassiruumide ja -lasteaiarühmade ideed. Artikkel sel teemal ilmus ka 8. veebruaril Saue Sõnas.

Kommentaari

Henn Põlluas, linnapea

Jah, lugupeetud reformierakonna fraktsiooni esimehel **Raivo Ojapõllul** on tuline õigus. Saue Linnavalitsuse kohustuste hulka kuulub nii vastasündinute kui siit ilmast lahkunute registreerimine. Tuletan aga siinkohal meelde, et kõik lapsed, kes vajavad 2013. aasta sügisel lasteaiakohta, registreeriti 2010. aastal, ajal, kui linnapeaks oli reformierakonna liige. Siis pidi teada olema ka koolikohtade puudus 2013. ja 2014. aasta

sügisel ning muusikakooli ja huvikeskuse probleemid. Mida aga ei juhtunud - ei juhtunud seda, et midagi reaalselt oleks ette võetud.

Mälu värskendamiseks meenutan, et reformierakonna nimel 8. veebruaril Saue Sõnas avaldatud **Harry Pajundi** artiklis ei räägitud, vastupidiselt Ojapõllu väidetele, lasteaiad ruumiprobleemide lahendamiseks mitte sõnagi. Tehti hoopis nii rahalises kui funktsionaalses mõttes ebareaalne ettepanek kooli paigutamiseks rendimoodulitesse.

Pärast läbikäidud arutelusid, kõigis instantsides kooskõlastatud projekti valmimist ja peatselt algavate ehitustööde taustal tundub see pigem kooli, muusikakooli ja huvikeskuse tegelike vajaduste ignoreerimise ning ehituse valmimisele kaigaste kodaratesse loopimisena.

Seega tuleb küsimusega, miks ei asutud õigel ajal probleemiga tegelema, pöörduda hoopis härra Ojapõllu enda fraktsiooni liikmete ja toonase koalitsiooni poole. Võiksite

peeglist vaadata ja küsida, miks ei pööratud lasteaiad renoveerimisele ja lisakohtade vajadusele tähelepanu siis, mil lisaks linnapeadele oli ka haridusvaldkonna abilinnapea amet reformierakonna käes.

Ilmselt tuli lasteaiad ruumipuudus - lahendada tuleb kahe uue 3-aastaste rühma paigutamise küsimus - reformierakonnale endalegi ootamatult. Või vaikiti see teadlikult maha?

Minu jaoks on ootamatu see, et selle asemel, et ühiselt probleemile lahendust otsida, asutakse täna hoopis nõiajahti korraldama ja mujalt süüdlasi otsima. Täna linnapeana ma varasemaid tegematajätmissi enda ega praeguse linnavalitsuse süüks ei kavatse võtta. Selle üle, et me asjaga tegeleme, võiks hoopis head meelt tunda.

Eelarve koostamine algas mais 2012, mil tänane linnavalitsus oli vaid veidi enam kui kuu aega linna juhtinud. Üle mitmete aastate planeeriti lasteaiad renoveerimistöödeks märkimisväärne summa. Kõike

ei olnud ühekorraga võimalik näha ega lahendada.

Igal volikogu liikmel - ja ka volikogus olevatel eelmise linnavalitsuse liikmetel - on õigus ja tegelikult kohustuski tõstatada vajalikke teemasid ning teha ettepanekuid.

Kui härra Ojapõllul oli olemas nii selge pilt olukorrast, millele isegi lasteaiad direktor linnavalitsuse tähelepanu ei pööranud, siis tekib mul küsimus, mis eesmärgil vaikus ta eelarve koostamise ajal, selle aruteludel komisjonides ja vastuvõtmisel volikogus ning ei teinud ettepanekut eelarve täiendamiseks?

Ojapõld justkui rõõmustaks, et lasteaiad laienduseks eraldi summasid ette ei nähtud. See ei takista aga olukorda lahendamast. Efektive majandamisega hoidsime linnas möödunud aastal kokku ligi kolmsada tuhat eurot, mida on lisaeelarvega võimalik planeeritud summale lisaks suunata lasteaiad investeeringutesse. Lisaeelarve koostamises ei ole midagi era-

kordset, seda tehaksegi iga aasta. Mõnikord, vastavalt vajadustele, lausa mitu korda.

Kindel on, et me teeme kõik, mis vajalik ja lahendame olemasolevaid probleeme võimalikult parimal viisil. Sama soov on enamikel volikogu liikmetel ja me valime koos optimaalseima viisi, kuidas lahendada lasteaiad ruumiprobleem.

Tänaseks on erinevad variandid ja maksumused täpsustumas. Kooli jaoks sobimatu moodulsüsteem võib lasteaiad puhul olla ajutise lahendusena õige. Kuid ärgem rutakem asjast ette - kui volikogu otsustab lõpliku lahenduse, siis informeerime sellest kõiki sauelasi.

Härra Ojapõllule aga ütlen lõpetuseks, et me ei kavatse kaasa minna alailma muutuvate ja läbimõtlematute plaanide ja ettepanekutega, sest need, kelle peal eksperimenterida tahetakse, on meie lapsed, lapselapsed ja lõpuks meie ise. Tehkem pigem koostööd heade lahenduste leidmiseks.

Meeldetuletus Saue linna ettevõtjatele

Jekaterina Tikerpuu
Linnasekretär

Lugupeetud Saue linnas tegutsevad ettevõtjad! Üks tegus aasta on jälle möödunud ning 15. aprill saabumas.

Tulenevalt majandustegevuse registri seaduse § 26 lg 1 peab

ettevõtja iga aasta 15. aprilliks kinnitama registreeringu õigsust elektrooniliselt või esitama kohalikele omavalitsusele taotluse registreeringu õigsuse kinnitamiseks juhul, kui ettevõtja registreerimisest või registreeringu muutmise ettevõtja taotlusel on möödunud rohkem kui kolm kuud.

Majandustegevuse registri info, vormid ja juhendid on kodulehel <http://mtr.mkm.ee/>.

Saue Linnavalitsuses vastab kaubandustegevuse registriga seotud küsimustele linnasekretär, telefon 6790170. Digitaalselt allkirjastatud taotlused võib

saata e-posti aadressil kati@saue.ee.

Kui registreering jääb kinnitamata, siis kustutatakse registreering automaatselt alates 1. novembrist ja see tähendab, et ettevõtte tegutseb sellest ajast registreeringuta. Edukat tegutsemist!

BUSSILIINI 191 SÕIDUGRAAFIK PÜHADE AJAL

Riiklikel pühadel sõidab bussiliin nr 191 Saue-Tallinn pühapäevase graafiku alusel.

Väljumised suunal Saue-Tallinn toimuvad kell 10, 13 ja 17 ning Tallinn-Saue suunal 11, 16 ja 18.

Ülevaade Saue Linnavalitsuse istungitest

Sirje Piirsoo

Saue Linnavalitsuse 6. märtsi istungi päevakorras oli 16 punkti.

Saue Linnavalitsus

- ◇ Otsustas võtta vastu Kütise tänav 8 ja Pärnasalu põik 1a kinnistute detailplaneeringu.
- ◇ Kinnitas Kivikangru tänav 11 üksikelamu laiendamise ja renoveerimise projekterimistingimused.
- ◇ Kinnitas investeerimislaenu riigihanke korraldajaks ja vajalike menetlustoimingute läbiviijaks Hangete Korraldamise MTÜ.
- ◇ Väljastas ehitusloa Segu tn 6 sidekanalisatsiooni ja fiiberoptilise kaabli rajamiseks ning Tule 4 korterelamu rekonstrueerimiseks.
- ◇ Tunnistas lihthankel „Patrullteenuse osutamine Saue linnas” edukaks AS-i G4S Eesti pakkumuse.
- ◇ Lubas abilinnapea **Jüri Tümanoka** põhipuhkusele 12.-18. märts 2013.
- ◇ Eraldas noorte sporditegevuse toetust perioodi 1. jaanuar kuni 31.mai 2013 eest järgmiselt: Keila Korvpallikoolile 1200 eurot 24 Saue linna noore treeningkulu katteks, spordiklubile Sagittarius 1000 eurot 20 Saue linna noore treeningkulu katteks; karateklubile Kimura Shukokai 1150 eurot 23 Saue linna noore treeningkulu katteks; Nõmme Spordiklubile 150 eurot kolme Saue linna noore treeningkulu katteks; spordiklubile TC 2000 150 eurot kolme Saue linna noore treeningkulu katteks; Keila Swimklubile 1900 eurot 38 Saue linna noore treeningkulu katteks; tantsukoolile Danceland 100 eurot kahe Saue linna noore treeningkulu katteks; kergejõustikuklubile Tipp 3400 eurot 68 Saue linna noore treeningkulu katteks; Tondi Ratsaspordiklubile 150 eurot kolme Saue linna noore treeningkulu katteks; Saue Taekwondoklubile 1300 eurot 26 Saue linna noore treeningkulu katteks; Saue Tenniseklubile 1650 eurot 33 Saue linna noore treeningkulu katteks.
- ◇ Rahuldab kahel juhul Saue lasteaias Midrimaa vanemate poolt kaetava osa soodustuse saamiseks esitatud taotluse.

- ◇ Otsustas maksta sünnitoetuse esimest osa kahele perele kokku summas 260 eurot.
- ◇ Määras ühe isiku igakuise riikliku lapsetoetuse tema alaealisele lapsele.
- ◇ Suunas volikokku vastuvõtmiseks eelnõu „Kütise tn 4 mitteiluruumide üüritariifi kehtestamine”.
- ◇ Andis LC-le Saue üürile 7,5 ruutmeetri suuruse keldriruumi Tule tn 7.
- ◇ Kehtestas Saue Päevakeskuse poolt 24. märtsil korraldatava Vanemuise etenduse „Nagu paplid tuules” külastuse osalustasuks koos transpordiga 25 eurot inimese kohta.
- ◇ Väljastas kasutusloa ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni rajamise osale 1, mis hõlmab Tammetõru, Tammelehe, Aedniku, Aiamaa, Nurgakivi, Kivikangru, Kivipõllu, Peenra, Männi, Mõõdu, Maamõõtja, Lati, Telje, Meistri, Laanesoo ja Viida tänavaid ning Töö puisteed ja Vana-Keila maanteed.

8. märtsi erakorralisel istungil tunnistas linnavalitsus kehtetuks lihthankel „Tule tn 6 korter 23 remont 2013”.

Aiandusloeng päevakeskuses

Saue Sõna

Saue Linnavalitsus korraldab 3. aprillil kell 10 linnaelanikele aiandusloengu teemal „Kuidas rajada või ümber kujundada aeda nii, et see pakuks enam rõõmu kui vaeva”.

- ◇ Aia sihipärane planeerimine, taimede ja materjalide valik sõltuvalt aiast ja selle eesmärkidest.
- ◇ Otstarbekad hooldusvõtted.
- ◇ Kaasaegsed tarvikud ja materjalid aiahoolduse kerendamiseks.
- ◇ Ohtlikud haigused ja kahjurid.

Lektor on Katrin Kraav, Tõnu talu puukooli rajaja ja omanik. Loeng toimub Saue Päevakeskuses Kütise tänav 4.

1997. aastal alustanud Tõnu talu puukool (www.tonutalu-puukool.eu) tegeleb eelkõige meie kliimas kasvavate taimede paljundamise ja kasvatamisega. Puukoolist saab osta istikuid viljapuudest kuni ilupõõsaste, okaspuude, püsillillede ja heki-taimedeni. Aasta-aastalt kasvab rooside sortiment.

Puukool paljundab ja müüb vaid neid taimi, mis on end puukoolis kasvades õigustanud. Seetõttu on istikutega rahulolevate klientide arv aina suurem. Puukoolist saab nõu erinevate taimede edukaks kasvatamiseks, väiksemas mahus kujundatakse aedu ja haljasalaid või antakse selleks konsultatsioone.

Puukool võtab meelega vastu nii üksikülatastajaid kui ekskursioniste.

Kui 3D-printimine muutub igapäevaelu osaks, pole näiteks vaja enam Nike'i tossusid poest osta, vaid piisab vajaliku digiskeemi soetamisest. Foto: internet

Aita Saue Gümnaasiumil 3D printer soetada

Saue Haridusselts Vitalis

Austatud kaaskodanikud ja ettevõtjad! Saue Gümnaasium on olnud edukas uue ja kaasaegse tehnika rakendamisel õppetöös.

Saue Gümnaasiumi tehnoloogiaklassis on teist õppeaastat töös CNC freespink, lisaks tegelevad kooli õpilased arvutite teel programmeeritavate robotite loomisega.

Õpilased 5.-9. klassini õpivad nc-cad programmis joonestama ja tööd välja freesima.

Osa on võetud Tehno-Tiigri konkursist ja Robotexist, võidetud auhindu. Valmistatud on jõuluhteid ja mitmesuguseid meeneid.

Saue Haridusselts Vitalis kutsub toetama Saue Gümnaasiumile 3D-printeri ostmist, mis on oluline samm uue tehnoloogia juurutamise suunas.

Vana tehnoloogiaga tootearendusprotsess on ajamahukas, uus 3D-printimine võimaldab mitmekordset ajavõitu ja kulude kokkuhoidu.

Tehnoloogiline protsess koosneb kolmest põhisammust.

1. Detail loetakse sisse CAD-programmist, kus on loodud toote 3D-mudel.
2. See mudel sisestatakse printeri haldusprogrammi.
3. Tarkvara kalkuleerib välja käigurajad ja prindib toote, misjärel eemaldatakse valmistoote vahelt tugimaterjal.

Teadlaste arvates on just 3D-printimine üks tehnoloogiat, mis eeloleval kümnendil teeb tõsise läbilõige.

Pole võimatu, et kui 3D-printimine muutub igapäevaelu osaks, hakatakse müüma CAD-faile ja õigusi kindlate esemete 3D-printimiseks. Näiteks pole vaja enam Nike'i tossusid poest osta, vaid piisab vajaliku digiskeemi soetamisest.

3D-printimise tehnoloogia seisneb CAD tarkvaraga loodud detailide kihthaaval kasvatamises. Arvutiprogramm muudab detaili paljudeks kahemõõtmelisteks kihtideks. Kihi paksus on 0,254 mm või 0,330 mm. Seejärel seade - 3D printer - kasvatab detaili.

Võrreldes vanade tehnoloogiatega, näiteks detaili töötlemine CNC pinkidel, annab 3D-printimine võimaluse valmistada väga erineva keerukusastmega detaile, lihtsast nupust keeruliste süsteemideni - näiteks planetaarülekanne või sisepõlemismootori mudel koos liikuvate kolbidega silindrites. Sõltuvalt detaili suuruselt võib ühe näidise valmistamiseks kuluda mõnest minutist mitme tunnini.

3D-printeri maksumus koos lisadega on vahemikus 2500-4000 eurot.

Saue Haridusselts kutsab ettevõtjaid ja üksikisikuid andma panust koolile printeri soetamiseks.

Kõik annetajad leiavad äramärkimist.

Ostu saab toetada kandes raha MTÜ Saue Haridusselts Vitalis arveldusarvele 221022523166 Swedbank, märksõna „3D-printer”.

Harju EPT aeg Saue

Daniel Märtnmaa

Ettekanne 8. märtsil Harju EPT endiste töötajate kolmandal kokkutulekul

Austatud Harju EPT veteranid, sõbrad! Soovin rohkem päikest igasse kodusse!

Jüri Kriisi koostatud raamatus „Eesti maatehnika kultuurist“ (Põltsamaa 2007) on kahel leheküljel Harju EPT ajaloost kirjutanud **Tõnis Laud**. Olgugi, et ei olnud Harju EPT palgal, meenub sellest ajast mõndagi!

Aastatel 1957–61 oli minu teine töökoht just Saue MTJ. Seda, ka Keila ja Harju RTJ-i aega olen jäädvustanud sõnas ja pildis. Ka plaadil säilitamiseks Saue Kodu-uurimise Seltsingus ja rahvusraamatukogus. Aga Põllumajandustehnika keskeas Laial tänaval töötades olin tegev ka vabariigi agrotööstuskompleksi loomisel. Siit julgus kaasa aidata selle, Saue linna aren-

gule äärmiselt olulise perioodi ajaloo tarbeks jäädvustamisel. Muidugi, kui tervist jätkub. Minu taolist ettepanekut toetas Saue Lions klubi.

Et ajalooline tõde on oluline, alustaksin näitena vähetuntud faktist Saue, Iseseisvuspäevast. Nimelt enamlaste ja sakslaste võimu vahetuse aega oskuslikult kasutades ja vaatamata Tallinnas elavate saksameelsete soovile, suutis Eesti delegatsioon koosseisus dr Konstantin Konik, alampolkovnik (*alates 6. märtsist 1918 kindralmajor – toimetus*) Andres Larka ja kapten Nikolai Reek 1918. aasta 24. veebruaril sõlmida Saue mõisas asunud Saksa vägede staabis kokkuleppe. Selle kohaselt ei tulnud sakslased Tallinna enne 25. veebruari. Põhjenduseks, korterid ei ole veel valmis ... Nii sai võimalikuks Eesti iseseisvuse väljakuulutamine 24. veebruaril Tallinnas. Ja sinimustvalge lipu heiskamine Pika Hermannini torni. Kindlasti aastate lisandumisel nimetatu suurendab Saue mõisa kui turismiobjekti tähtsust.

Harju EPT ajal muutus Saue linna vääriliseks

Ehitati palju. See oleks kena ettevõtmine ka Harju EPT tublide töötajate auks ja meenutuseks, kui alustuseks kanda Saue linna kaardile Harju EPT ajal rajatud hoonete asukohad, ehitusaastad, aadressid. Nimetan vaid mõnda hoonet ja ettevõtet: kontor

Tule tänaval, eksperimentaaltehas, KAMAZ-i hooldekeskus, LEMK, soojusenergeetiliste tööde kolonn, STV, automajand, remondi tehnoloogia büroo, agrovastustusbaas, lasteaed. Märkimist vääriks endiste, päris- ja soome sauna asukohad sealsamas. Korruselamute ehitusaastad. Siinasunud ettevõtete ja juhtide nimed. Kõigest sellest on veel teadajaid. Nii saaks kergemini arhiivist leida vajalikku.

Saaksin lisada lühiülevaate Harju EPT garaažikooperatiivist Saue ning aianduskooperatiivist Mini Vääna-Jõesuu lähistel. Veidi ka naabrist, Zoovetvarust. Kas tuleks meenutada Tallinna EPT kolimist Tutermaale? Kõik arvamused on teretulnud!

Kindlasti tuleks anda lühiülevaade tolleaegsetest juhtidest

Vast järgmisel kujul. Vaeküla Põllumajanduse Mehhaniseerimise Tehnikumi ja töö kõrvalt EPA insener-ökonoomistina lõpetanud **Heino Annus** (7. juuni 1928–25. veebruar 1997) töötas vabariigi põllumajanduses 1951. aastast. ENSV Põllumajanduse Ministeriumis inseneri, vanem- ja peainseneri ametikohtadel. Harju Rajooni Põllumajandustehnika Rajoonikoondise juhatajana töötas ta alates 10. oktoobrist 1964 kuni 6. juunini 1988. Oli ka Harju Rahvakohu kaasistuja, Saue Lõviklubi ja Saue Lions Club asutajaliige ning esimene president, teeneline insener.

Väga suure panuse eest Saue arengusse on teda tunnustatud Saue linna teenetemärgiga.

Huvitavad olid ka Heino meenutused kodusest Ontika paekaldast ja Valaste külast. Minu arvates, nagu siis öeldi, võis temaga luurele minna küll. Ka Heino abikaasa Silvia töötas algul Põllumajanduse Ministeriumi töötasu osakonnas, kus tutvusime 1957. aasta kevadel.

Tänuväärt oleksid ka naljakamad lood! Näiteks mulle meenub 1957. aasta kevad. Ehitusmehed lõunatasid mõisa ees. Päike paistis. Istuti koorimata männipalgi, söödi kaasavõetut ja ka viinapudel käis ringi. Seejuures kiruti parteid ja valitsust täiest kõrist. Kui lähedalolev koer hakkas haukuma, märkis näitleja andega (Paul Pinna Rahvateatris) ehitusbrigadir **Valter Holop**: „Jah, kui seda kõike koera pilguga vaadata, paneb ikka haukuma küll!“

Sauel oli ka siis tore rahvas. Et keegi oleks „organitele“ teatanud, ei meenu.

Teine pentsik lugu meenub seoses kõõgiviljamaaga. Need olid siis seal, kus nüüd on Saumeri parkimisplats. Meie pere ja partorg **Makarovi** peenramaad olid kõrvuti. Kui harvendasime porgandeid, näägutas partorg meid kõrvalt: „Porgandeid ei ole vaja harvendada. Kui neid söögiks võtan, saavad teised kasvuruumi juurde! Porgandid toetavad üksteist!“ Justkui Hruštšovi soovitusel hernekülviks Ukrainas. Partorgi por-

gandid oli külvatud tihedalt. Söögiks ei saanud ta sealt midagi.

Vast on säilinud sellest ajast ka fotosid. Skaneerisin need selle aja jäädvustamiseks ja tagastaksin. Kõik autorid ja abilised märgitakse tänuga. Minu e-posti aadress on daniel.martmaa@mail.ee.

Tulles Sauele 1. aprillil 1957, nägin olukorda nii

Kanamalt Saue poole sõites oli kruusakattega Vana-Keila maantee kevadise teedelagunemise tõttu väga raskelt läbitav. Kinnijäänud autode väljatõmbamiseks oli valves linttraktor DT-54. Auklike kruusateedega asula oli juba küllaltki tihedalt asustatud. Pärnasalu allee nägi välja samasugune kui nüüd, kuigi veidi noorem. Paremale vaadates, Saue tammikust ja baktervõetise hoonest vasakul ulatus lage põld Kanamani. Oli küll Nopsi talumaja ja vastehitatud 8-korteriga elamu (nüüd Pärnasalu 26). Nüüdse Koondise tänava suubumiskohalt vasakule jäi nn õpetajate maja ja suur laut. Nagu mulle hiljem räägiti, oli seal sõja-aastatel elanud **Jaan Kross**. Edasi raudteeni oli lage põld, kus kahe talu hooned. Teisel pool raudteed, keset Tõusva Tähe kolhoosi põldu oli tossutoruni maasse vajunud traktor KD-35.

Ja veel. Küllap ajaloo tarvis oleks juba vaja hakata jäädvustama ka praeguse Saue Ettevõtete Liidu aega. Jõudu tööle!

Tore kokkusaamine naistepäeval

Liide Jürgenstein

Saue Kontserdisaalis toimus reedel, 8. märtsil, kunagise Harju EPT ja selle allasutuste endiste töötajate jaoks oodatud sündmus. Kokkutulek leidis aset juba kolmandat korda ja on omamoodi traditsiooniks kujunemas.

Huvilisi oli arvukalt, sest saali mahutati lauad 120 osavõtjale. Peoõhtu avas Harju EPT-s viimase juhatajana töötanud **Tõnis Laud**. Saue asula kujunemisloost ja EPT algusaegadest näitas pildimaterjali ning tegi lühikese ajaloolise ülevaate **Daniel Märtnmaa**.

Rikkaliku suupistelaua taga oli tore koos endiste kolleegide ja heade tuttavatega meenutada

Peoõhtu avas Harju EPT-s viimase juhatajana töötanud Tõnis Laud (vasakult esimene). Foto Daniel Märtnmaa

möödunud ning kuulata uudiseid nende tänastest tegemistest.

Õhtu alguse kontserdiosa sisustas lustaka kavaga showgrupp Vikerkaar **Elo Marika Kongo** juhendamisel. Kaunid laulud kõlasid Saue Muusikakooli õpilase **Kaie Mari Hanikati** esituses. Teda

saatis õpetaja **Iljo Toming**.

Meeleolu aitas luua ja tantsupõrandale kutsus ansambel Hans.

Kogu peoõhtu oli hoogne, meeleolukas ja sõpruskondi liitev ettevõtmine. Suur tänu ürituse korraldajatele ja sponsoritele! Uute kohtumisteni!

Saue elektroonikute kokkutulek

Jaan Kalbus

1. märtsil möödus 41 aastat Saue elektroonikaosakonna loomisest tolleaegse Harju EPT remonditöökoja koosseisus. Sel puhul kogunes Saue mõisa 24 endist Saue elektroonikaosakonna töötajat ligi 90-st. Esimene juhataja **Rein Kasela** ei saanud paraku tulla, kuid järgmine, **Mati Mägi** oli kohal.

Tuli jutuks, kuidas keegi tööle tuli, meenutasime huvitavaid juhtumeid nii töö kui vabast ajast. Rääkisime hilisemast eluteest ja oma perekondadest. Tulid jutuks tänased tegemised, nii mõnigi rääkis oma praegustest hobidest. Need, kes jätkavad ka nüüd samal erialal

tööd, mainisid, et see kool, mille nad said Saue elektroonikast, on neid aidanud läbi lüüa siiani. Mitu töötab välisosalusega firmades, osa peab juba pensionipõlve.

Mälestasime neid 12 elektroonikut, kes tänaseks on meie seast juba lahkunud.

Õhtu kulges lõbusas ja humoorikas õhkkonnas. Seltskond oli kokkuhoidev ja soovis ka tulevikus kokku saada. Virisejaid meie hulgas ei kohanud. Üldiselt arvati, et Saue periood oli üks lõbusamaid perioode paljude tööeluseks. Eks me olnud nooremad ka ...

Kell oli üle südaöö, kui viimased lahkusid. Mitmed avaldasid lootust, et kohtume suvel Muhumaal.

Vahetusüliõpilasena Ameerika Ühendriikides

Hanna-Kaisa ja ülikoolilinnakut ümbritsev müür

Hanna-Kaisa Niid

Tartu Ülikoolis esimesel kursusel õppides kuulsin kõikvõimalikest üliõpilasvahetusprogrammidest, kus saab valida mitmesaja ülikooli vahel üle maailma, ja olin kindel, et tahan ka ise neis osaleda.

Teadsin, et kui juba sellises programmis osaleda, tahan minna nii kaugele kui võimalik, kuid eelistasin lihtsuse mõttes inglise keelt rääkivaid maid.

Kandideerisin Suurbritanniasse läbi Erasmuse, Ameerika Ühendriikidesse läbi ISEP programmi ja läbi ülikoolide vaheliste lepingute. Mind võeti vastu nii Suurbritannia ülikooli University College London kui Ameerika Ühendriikide ülikooli the University of North Carolina at Greensboro (lühidalt UNCG).

Kaalukauss langes pärast mitmete varasemate vahetusüliõpilastega arutamist Greensboro ülikooli kasuks, sest sealt saadav kogemus töötas tulla erilisem.

Ülikoolis õpib 18 000 tudengit - sama palju kui Tartu Ülikoolis. Greensboro asub Ameerika idarannikul kahe lennutunni kaugusel New Yorgist lõunas. Laiuskraadi alusel võiks seda võrrelda Vahemere või Lõuna-Korea kliimaga. Loodus on lopsakas ja

leidus palju taimi, mida ma ei olnud kunagi varem näinud.

Õppetööst

Õppisin Greensboro ülikoolis ühe semestri ja võin öelda, et sellest ajast jäi kindlasti väheks. Õppeaineteks olid rahvusvaheline äri, finantsinstitutsioonid ja -turud, personalijuhtimine ja hispaania keel. Erinevalt Eesti õppesüsteemist on USA-s eksamid tihedamini väiksema mahu materjali kohta ja reeglina valikvastustega. Kõrgelt hinnatakse õppetundidest osavõttu ja muid lisapingutusi.

Ülikooli raamatukogu on avatud peaaegu 24/7 ja üliõpilaste kasutada on väga mahukas arvutiklass tasuta internetiga. Ühtlasi on võimalik kasutada individuaalseid õpperuume ja grupitubasid - igas kasutamiseks arvuti.

Erinevalt Eesti raamatukogudest ei ole aga Ameerika ülikooli raamatukogudes õpikuid, need peab endale ise ostma. Raamatukogus leidub vaid teatmeteoseid, romaane ja muid kirjandusteoseid. Kes vähegi vaeva näeb ja otsib, võib leida vajalikud õpikud kasutatud raamatute poest, rentida tasu eest või laenata teiste üliõpilaste käest.

Lisaks õpikutele tuleb arvestada ka muude õppevahenditega. Minul oli näiteks vaja

muretseda iClicker, mis on pult tunnis kaasatöötamiseks - töötab nagu „Kes tahab saada miljonäriks?“ publiku pult - ja tellida viieks kuuks Wall Street Journal. Sellised lisaõppevahendid teevad tunnid huvitavamaks ja mitmekülgsemaks.

Kui Tartu Ülikoolis õpime kõiki finantskalkulatsioon lahendamata tavalise kalkulaatoriga ning nende lahendamine on pikk ja vaevaline, siis õppetöös UNCG-s tuli osta spetsiaalne finantskalkulaator, mille abil saab ülesanded lahendatud paari minutiga.

Tunnid toimusid reeglina loengu vormis ja kestsid enamasti 45-60 minutit. Greensboro ülikooli õppejõud olid sõbralikud ja abivalmid, Eestis see nii tavaline ei ole.

Mulle meeldis väga, et

esseede kirjutamisel hinnatakse õpilase enda arvamust ja hea hinde saab siis, kui suudad arvamuse põhjendada.

Ameerika Ühendriikide haridussüsteem on võrreldes Tartu Ülikooli üldise ja teoreetilise süsteemiga palju praktilisema ning spetsialiseerituma suunaga, mistõttu oli Greensboros lausa lust õppida. Kujutan ette, et Ameerikas on pärast ülikooli lõpetamist kohalikul tööturul palju lihtsam kohta leida kui Eesti ülikoolide lõpetajatel Eestis.

Ainult keelte õppimine on USA-s päris kasutu. Kindlasti on jäänud paljudele mulje, et ameeriklased on rumalad, sest nad ei oska ühtegi keelt peale inglise keele, aga sellise keeleõppe juures ei saa seda imeks panna. Mina õppisin seal hispaania keelt, kuid ei soovita kellelegi USA-s keeli õppida. Terve semestri jooksul olin ma segaduses. Õppisime millegipärast näiteks Tšiili poppartiste. Ülejäänud ainete suhtes on mul ainult kiidusõnu.

Vahetusprogrammiga kaasnevatest kuludest

Tartu Ülikoolil on Greensboroga väga hea ülikoolide vaheline leping, mis tagab vahetusüliõpilasele tasuta majutuse ja toitlustuse. Ise peab tasuma viisa- ja reisimiskulud (1000 dollarit), tervisekindlustuse (700 dollarit) ning ostma õppematerjalid, mis

oskusliku hankimise tulemusena võivad piirduda 600 dollariga. Vahetusprogrammis osalemist toetasid Saue linn, Tartu Ülikooli Sihtasutuse Estraveli reisihistipendium ning Eesti Rahvuskultuuri Fondi Abel-Mirka fond - suur tänu neile.

Vahetusüliõpilasena Ameerikasse minnes tuleb kindlasti arvestada sealse tervishoiusüsteemi erinevustega. Seal ei eksisteeri tasuta tervishoiusüsteemi nagu Eestis ja isegi kalli tervisekindlustuse olemasolul ei kata see peaaegu midagi peale raskemate õnnetusjuhtumite.

Kuigi ülikoolilinnakus asuva meditsiinikeskuse teenused on tasuta, on nende kvaliteet küsitav ja sinna tasub pöörduda vaid väga lihtsate kaebuste korral. Ülikoolilinnakust väljaspool asuvate meditsiinikeskuste pakutav teenus on küll kõrge kvaliteediga, kuid lihtne konsultatsioon võib maksma minna 300 dollarit. Lisaks üritatakse leida viise, kuidas patsienti rohkem ja rohkem maksma panna. Enne minekut tuleks Eestis tervis igatpidi ära kontrollida, et Ameerikas oleku ajal meditsiinikeskustest hoiduda. Läätsesekandjad peavad arvestama sellega, et läätsi saab osta vaid arsti retsepti alusel, mille saamiseks on vaja käia mitmel tasulisel vastuvõtul.

UNCG ülikoolilinnak koos Greensboro kesklinnaga taustal

23. märtsil
kell 13:00
SAUE NOORTEKESKUSES

Laste- ja noorteasjade
KIRBUKAS
Tule osta, müü ja vaheta!
Registreeri endale kauplemiskoht
noortekeskus (att) saue.ee
või
53911611

23. märtsil algusega 13:00 Saue Noortekeskuses

VIDEOMÄNGUDE PÄEV
osa 2

Romil Robtsenkov tutvustab võimalusi, kuidas ise videomänge teha.

Võistlusmängud:
MORTAL KOMBAT 9
FIFA 13

Info ja registreerumine:
levelup (ätt) level1.ee
59185556

GAMESTAR
EURONICS

Võistlejate kohtade arv piiratud. Osavõtt TASUTA.

Väike vigadeparandus ja veel mõned mõtted keeleõppest

Anu Tammeleht MA
Saue Gümnaasiumi vilistlane
ja inglise keele õpetaja

22. veebruari Saue Sõna artiklisse juhtus sisse väike viga, mille soovin siinkohal parandada. Väitsin, tuginedes pisut vananenud andmetele, et Tallinna Saksa Gümnaasiumis õpetatakse alates 5. klassist matemaatikat saksa keeles. Tegelikult õpetatakse seal alates 7. klassist kolme ainet saksa keeles – matemaatikat, bioloogiat ja geograafiat. Palun vabandust veidi väärast info pärast.

Tulles aga tagasi keeleõppe juurde ja eriti silmas pidades LAK-õpet (lõimitud aine- ja keeleõpe, inglise keeles CLIL), siis Tallinna Saksa Gümnaasiumis tahavad nad just reaal- ja loodusainete taset parandada, andes rohkem tunde neile ainetele ja samas tagades heal

tasemel keeleõppe. Loomulikult tähendab see, et võõrkeeleõpet tuleb alustada üsna varakult ja selle edukuse kohta on tõendeid ka Eesti koolidest (http://www.oppekava.ee/index.php/V%C3%B5%C3%B5rkeelse_a_i_n_e_%C3%B5p_p_e_praktilised_n%C3%A4ited).

Nagu eelmises artiklis ütlesin, et kui võõrkeeleõpet varem ja intensiivsemalt alustada, annab see võimaluse hiljem keeletunde vähendada, et teistele ainetele rohkem ruumi teha.

Kõige olulisemaks faktiks keeleõppe puhul pean aga seda, et keel on meedium. Selle kaudu saab inimene infot, tarbib seda ja väljendab end. Keeleõpe ei tohiks olla „asi iseenesest“, sel peaks olema väljund ja eesmärk. Kui õpilase keeleoskus on juba piisavalt hea, peaks tal olema võimalus seda kuidagi rakendada, keelega midagi teha.

Võimaluse pakubki talle LAK-õpe. Selle asemel, et õpilastele põhikoolis neli tundi inglise keelt õpetada, võiks olla kaks keeletundi ja kaks LAK tundi. Näiteks geograafia või ajalugu või midagi muud inglise keeles. Uskuge, sellest on rohkem kasu kui paljast grammatikatuupimisest!

Et sain ka veidi tagasisidet oma eelmise artikli kohta - kuigi oleks rohkem soovinud -, siis veel paar märkust. Kas liigne inglise keele või ükskõik mis muu võõrkeele õppimine ei hakka segama või rikkuma emakeeleoskust? Mina usun, et ei hakka.

Toon paar näidet. Kes meist ei mäleta ajakirjanduses loobitud väljendit „milline ülbus ja arrogantsus“. Keeleõpetajana vaatan suu ammuli ja mõtlen, kas siin on probleem halvast keeleoskusest või intelligentisusest? Keegi ei ütleks ju: „Mil-

line ülbus ja ülbus.“ Ja ma ei räägi siin ju „eestikeelsetest“ väljenditest, nagu „unnessesaarne“ või „unimportantne“!

Haritud ja intelligentne inimene oskab väga hästi oma emakeelt ning ei risusta seda laenatud võõrsõnadega, kui selleks vajadust pole ja ilus eestikeelne sõna olemas on. Näen keeletundides kõvasti vaeva, nõudes õpilastelt ilusat eestikeelset vastet võõrsõnadele. Näiteks tolerant = tolerantne pole hea, salliv on palju parem.

Samuti kerkis esile järgmiste võõrkeelte õppimine ja nende tasemed. Üks Euroopa Liidu keelealastest eesmärkidest on, et kõik Euroopa Liidu kodanikud oskavad vähemalt kahte võõrkeelt (http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_en.pdf).

Maades, kus on mitu riigikeelt, ei ole selle saavutamine

tavaliselt keeruline, ent meie peame ise keelekeskkonna looma, et õpilased saaksid keelt omandada – see ei võrdu sõnaga „õppida“. Teine võõrkeel võiks tulla juurde samuti pisut varem ja pisut mängulisemalt. Näiteks vene keele tähestik ja kõla vajavad aega harjumiseks ning mängude-laulude abil pisut varem alustades oleks ka õpilaste vene keele tase parem.

Kokkuvõtteks tahan öelda, et arvestades uusi tuuli ja tuliseid vaidlusi hariduse vallas, võib arvata, et muutused on tulekul. Kõik inimesed on kooli ja haridusega kuidagi seotud kas õpilase, vilistlase või lapsevanemana, ja me kõik tahame, et lastel oleks koolis hea ja et nende haridus vastaks 21. sajandi vajadustele. Loodame kõik koos, et suudetakse õigeid valikuid teha ja hariduselaev edukuse poole suunata.

Kahel päeval aprillis vallutab kooli teatrifestival

Leo Uulma
Saue kooliteatri juht

Kooli näiteringidele teatrifestival toimub 11. ja 18. aprillil Saue Gümnaasiumi saalis.

Esinevad Saue Gümnaasiumi näiteringid: algklasside, põhikooli, gümnaasiumi ja õpetajate näitering.

Saue kooliteatris saavad lavaküpses järgmised etendused: Dagmar Normeti „Kastanipoiss ja Käbitüdruk“, Mihkel Ulmani „Kohkumatud lapsehoidjad“, August Kitzbergi „Rätsep Õhk“, Aleksis Kivi „Seitse venda“ ja Robert Thomasi „Kaheksa armastavat naist“. 12.a klass toob lavale menuka etenduse „Grease“, see projekt näidend on inglise keeles. Ootame põnevusega ka oma kooli kõikide klasside lühinäidendite valmimist.

Külalistena on kutsutud esinema teiste lähikoolide näiteringid. Saku Gümnaasium osaleb Eduard Vilde näidendiga „Vigased pruudid“. Liivalaia Gümnaasium mängib Frances Hodgson Burnetti etendust „Väike printsess“. Laagri põhikool tuleb külla lavatükiga „Puujala ja Üksiksilma sõda“.

Osalemissoovist on teatanud veel huvikeskuse Kullo teatriring, mida juhendab

Anne Veesaar, ja Lilleküla Gümnaasiumi kooliteater. Läbirääkimised käivad ka Tallinna Kanutiaia Noortemaja teatrirahvaga.

Lavastuste hindamist ei toimu. Teater sünnib siis, kui laval on näitleja ja saalis on publik. Oluline on mängulust ning vahetu rõõm teatri teemisest ja vaatamisest.

Anname välja ainult näitlejapreemiad igas vanuseastmes ja iga näidendi puhul. Seega - kõik näidendid saavad ära märgitud. Näitlejate mängu hindab žürii. Pealtvaatajad on festivalil osalevate näiteringide õpilased, Saue Gümnaasiumi rahvas ja miks mitte Sina ka! Fotol meenutus möödunud aasta festivalilt.

Aprillikuu toiduraha Saue Gümnaasiumis

RK Teeninduse OÜ

Koolilõuna hind Saue Gümnaasiumis on 1,15 eurot.

- ◇ 1.-9. klassini kompenseerib riik 0,78 eurot. Ülejäänud osa, 0,37 eurot katab Saue linn, kui lapse ja mõlema vanema elukoht kompensatsiooniperioodil on rahvastikuregistri andmetel Saue linn. Kui mitte, siis katab vahe lapsevanem.
- ◇ 10.-12. klassi õpilase eest maksab lapsevanem 1,15 eurot.

Toiduraha aprillis

- ◇ 1.-9. klass 8,14 eurot
- ◇ 10.-11. klass 25,30 eurot
- ◇ 12. klass 21,85 eurot

Toiduraha palume tasuda **28. märtsiks** RK Teeninduse OÜ arvele: Swedbank, a/a **221018424457**. Selgituse osas palume **kindlasti** välja

tuua **lapse (laste) nimi ja klass**.

Kui õpilane on haige või puudub, palume teatada (puudumise algus ja lõpp) telefonil 6596068 või e-posti aadressile ulle.jahesalu@real.edu.ee.

Õpilane võetakse toidult maha teatamisele järgnevalt toidupäevast alates. Kasutamata päevade toiduraha summa arvestatakse järgmise perioodi ettemaksuks. Järgneva kuu toiduraha tasumisel palume kogunenud ettemaksu summa ise maha arvestada ning lisada maksekorralduse selgitusse vastavate päevade arv.

Toiduraha tasumiseks on võimalik sõlmida otsekorraldusleping. Lepingu sõlmimiseks on vajalik viitenumber. Viitenumbri saamiseks palun pöörduda söökla juhataja poole: ulle.jahesalu@real.edu.ee. Meeldivat koostööd soovides.

KOHTUMINE ASTROLOOG
IGOR
MANGIGA
5. aprillil kell 18.00
Saue Noortekeskuses
„MAAILMA ASJAD JA OMA ASJAD
ASTROLOOGI PILGU LÄBI“
Osavõtutasu 3 eurot
Korraldab Saue Päevakeskus

„Moment“ elustab momentaalse kunsti maalid ja instrumentaalmuusikas

Sirje Piirsoo

Ühel talvisel veebruarikuu reedeõhtul ootas osalejaid loomeühenduse Pistik hubaseks remonditud keldriruumides elamus. Improvisatsioonikunsti üritus „Moment“ elustas momentaalse kunsti maalid ja instrumentaalmuusikas.

Musitseerisid-improviseerisid Otsa-kooli erinevate osakondade õpilased - **Laur Telliskivi** klaveril, **Karl Johan Kullerkupp** löökpillidel ja **Martin-Eero Kõressaar** kontrabassil.

Maalid kunstiakadeemia vabakunstieriala üliõpilased, õed **Sofia** ja **Aleksandra Ketova**, kes polnud varem koos maalinud ja see andis tervele sündmusele väga värsket värvingu.

„Momendi“ korraldaja ja eestvedaja Martin-Eero Kõressaare sõnul on tegu 20 sündmusest koosneva sarjaga, mis kulmineerub kunstinäituse ja -oksjoniga, mille tulu läheb jagamisele kunstiringidele ja muusikakoolide õppevahendite soetamiseks. Mahuka projekti lõpudaatumit veel määratud ei ole, kuid kindel on, et üks järgmistest sündmustest leiab aset

„Momendil“ maalid õed Sofia ja Aleksandra Ketova ning musitseerisid-improviseerisid Martin-Eero Kõressaar | Karl Johan Kullerkupp ja Laur Telliskivi. Foto: Sirje Piirsoo

saabuval suvel Saue - kuupäev ja koht on veel lahtine.

Sari kannab nime „Moment“ seetõttu, et kõik oleneb vaid sellest ühest momendist, sellest, mis poole kuni tunni aja jooksul juhtub. „Muusikud ammutavad õhust ideid, rakendavad neid vastavalt koosmängutundele ja kunstnik seostab neid enda ammutatud ideedega. Nii sünnibki uus teos, mis on värskem kui värv lõuendil,“ kirjeldab Martin-Eero protsessi, millesse publik annab oma panuse. „See teos on osa sinust, sest ka sinu emotsioonid on samal ajal õhus ja sa ei tea kunagi, kas muusik

või kunstnik need üles korjas.“

Muusikalise improvisatsiooni saatel maalimine pole kaugeltki uus asi. Martin-Eero jõudis mõtteni korraldada „Moment“ pärast kohtumist kunstnik **Rein Meresaarega** Artlandi tänava-kunstiväljakul, kellega ta jagas sarnaseid aateid maalist, muusikast ja nendevahelisest sünergiast ning kelle ta kohapeal sündinud muusika taustal mängima kutsus, ise sitarit mängides.

„Sündmus oli väga edukas. Väike, lihtne, ent mõjus tugevalt. Publikul oli huvitav ja hea olla. Nähes, kuidas Rein oli võimeline maalima kõigest

Valminud maal, üks moment muusika ja kunsti vahelisest sünergiast. Foto: Silver Arrak

poole tunniga säärast teost, andis aluse ideele korraldada säärast sündmust veel ja kujundada sellest omamoodi žanr, elustamaks momentaal-

set kunsti nii maalid kui ka instrumentaalmuusikas. Ja nii ta sündiski. Nimeks sai talle „Moment“, võtab Martin-Eero kokku „Momendi“ sünniloo.

Saue Gümnaasiumi ja Saue Poistekoori vokaalansamblid on vabariigis edukad

Grete Põldma
Ansamblite Ritsikad, SaSir
ja KLASSTER juhendaja

XVII Alo Mattiiseni Muusikapäevade raames toimus 8.- 9. märtsil Jõgeval vabariiklik koolinoorte vokaalansamblike konkurs. Ansambleid hindas auväärne žürii ehk Suur Kõrv koosseisus dirigendid Raul Talmar, Peeter Perens, Lauri Breede ja Janne Fridolin, poliitik ja dirigent Laine Randjärv, näitleja Märk Avandi, helilooja ja muusik Urmas Lattikas, Raili Jaanson, klassikaraadio tegevtoimetaja Marge-Ly Rookäär ja Jõgeva linnaapea Mihkel Kübar.

Harjumaad esindasid sellel konkursil neli ansamblit Sauele: Saue Poistekoori ansambel, Saue Gümnaasiumi 4. klassi tütarlaste ansambel Ritsikad ning gümnaasiumi neidude ansambel SaSir ja segaansambel KLASSTER.

4.-5. klassi vanuseastmes tuli Saue Poistekoori ansambel 12 ansambli konkurentsis **teisele kohale**. Ansambelis

laulavad **Henri Korts, Oliver Strastin, Rasmus Strastin, Kaur Erik Pääsuke, Alexis Alliksaar, Märk Tender, Markus Lehtsalu** ja **Rasmus Kuningas**. Poisse juhendab **Elviira Alamaa**. Ansambel pälvis ka eripreemia meeskonnatöö eest.

Saue Gümnaasiumi 4. klassi tütarlaste ansamblike Ritsikad, kes osales vabariiklikul konkursil esimest korda, kuulus samas vanuseastmes 6. koht.

Gümnaasiumiastmes oli rebimine kõige tihedam, osales kokku 17 ansamblit.

Meie segaansambel KLAS-TER laulis end teisele kohale ja pälvis eripreemia laulu „Kaera-Jaan“ eest. Ansambelis laulavad **Joosep Talumaa, Mari-Liis Viisimaa, Aniken Siimon, Jonas Jaansoo, Kaia-Triin Pääsuke, Birgit Suuder, Grete-Marie Sepp, Mart Jõesaar** ja **Pearu Jakob Ojamäe**. Klaveril saatis ansamblit **Gerli Kirikal** ja cajonil **Karl Kristjan Kuimet**.

Saue Gümnaasiumi neidude ansambel SaSir jäi neidude ansamblike arvestuses 4. kohale, üldjärjestuses kuulus neile 9. koht.

Gospelkontsert Saue Noortekeskuses 10. märtsil. Eesti, mari ja Soome muusikud hoogsalt üheskoos musitseerimas.

Tulekul taas gospelkontsert Saue Noortekeskuses

Juha Väliaho

Neljapäeval, 4. aprillil on järgmine gospelkontsert Saue Noortekeskuses. Kontserdi korraldab Keila luterliku koguduse Saue abikogudus. Kontserdil esineb gospelbänd, lauljad on Soomest ja Marimaalt, kaasa lööb **Ants Nuut** tromboonil. Programmis on neegrspirituaale ja Ameerika mustade vaimulikke laule eesti keeles.

Gospelmuusika on nüüdisaegne kristlik muusika, mis sai alguse Ameerika mustade

vaimulikest muusikast, kust arenes hiljem ka bluus.

Aprilli gospelkontserdil lauldakse vanu neegrspirituaale eesti keeles: „Whear you there, Jericho“, „Go down Moses“, „Swing low sweet chariot“ ja muid.

Koos gospelbändiga esinevad muuhulgas lauljad **Anna Mishina** ja **Kirsti Malmi** ning muusik ja laulja **Tommi Nikki**. Kaasa aitab trombonist **Ants Nuut**. Kontserdil tulevad ettekandele ka lastelaulud, laulda saab ka publik.

Karjäärikeskus aitab haridus- ja töömaastikul orienteeruda

Triin Peterson
Keila Noortekeskuse
Karjäärikeskuse
infospetsialist

Noorte karjääriplaneerimine on väga oluline ja sellega tuleb piisavalt varakult tegelema hakata.

Üks suur etapp karjääriplaneerimisel on õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine, mis tähendab, et mida rohkem infot sul on, seda lihtsam on

otsust teha ja seda rikkalikum on valik otsuse tegemisel. Lihtne ja loogiline, kas pole?

Infot meie ümber on palju ja see jõuab meieni läbi erinevate kanalite. Tihti jäävad noored hätta just õige eristamisega ja arvavad, et kõik, mis internetis kirjas, on usaldusväärne. Kuigi võib tunduda, et tänapäeva noored teevad arvuti ja internetis kasutamises täiskasvanutele „silma ette“, siis paraku usaldusväärse, ajakohase ja

korrektse informatsiooni leidmisel jäävad nad tihti hätta või vajavad juhendamist.

Haridus- ja töömaastik on pidevas muutumises ning seetõttu võib ka lapsevanematel olla raske nõu anda. Näiteks on kutsekoolidel uued nimetused, süsteem on oluliselt teistsugune, suured muutused on toimunud ka kõrghariduses.

Hea abiline tulevikuvälikutegemisel on portaal www.rajalidja.ee. Kõik, mida noortel

on vaja haridus- ja tööeluga tutvumiseks, on sellelt veebilehelt leitav. Sealsed ametikirjeldused on suurepärased, et erinevate ametitega tutvuda.

Tuleb ette, et tekivad küsimused, millele vastust ei leita. Lääne-Harju noori ja lapsevanemaid aitab karjäärikeskus, mis asub Keila Noortekeskuses. Karjääriinfo spetsialist aitab leida vastuseid erinevatele küsimustele. Näiteks, millises koolis saan õppida

kokaks, kuidas saaksin minna välismaale vabatahtlikuks, millistel tingimustel saan õppida juuksuriks või kuidas koostada CV-d? Ja paljudele teistele sarnastele küsimustele.

Karjääriinfo spetsialistiga on võimalik ühendust saada e-posti aadressil noorteinfo@keila.ee ja triin@keilanoortekeskus.ee, telefonil 6773950 ja 53312139 või minna Keila Noortekeskusesse (Keila, Paldiski mnt 28f, II korrus).

IT-maailma avastamas

Anna-Christi-Karita Aruksaar

Keila Noortekeskuses kogunesid 15. märtsi õhtul Harjumaa noortekeskuste noored Sakust, Lagedilt, Sauelt ja Keilast, et kuni hommikuni mõelda infotehnoloogilistel teemadel.

IT-öö on kolmandat aastat järjest toimuv ettevõtmine, kus noored üle Eesti proovivad leida huvitavaid IT-lahendusi, et see läbi muuta meie igapäevaelu paremaks. Üritust korraldab Eesti Avatud Noorte Keskus koos ITL-i (Eesti Infotehnoloogia ja Kommunikatsiooni Liit) ja maakondade noortekeskustega.

Sel aastal arutlesime teemal „Miks IT-eriala on parim valik“. Ülesanne oli luua reklaam noortelt noortele teemal „Miks peaks minema õppima või tööle IT-valdkonda?“.

Enne veel, kui asusime rek-

IT-ööl animatsiooni valmistamas. Foto: Liis Enson

laami valmistama, tervitasime interneti vahendusel kõiki teisti osalejaid, kes üle Eesti erinevatesse noortekeskustesse olid kokku kogunenud, ning kuulasime, mida uut oli meile külla ja appi tulnud IT-tudengil tutvustada.

Seejärel algas kibe töö, et ülesanne hommikuks valmis

saada. Läbi öö olid järjest otselülitused, uurimaks, mis keskustes parasjagu toimub, kaasa aitas ka Keila Noortekeskuse noorteraadio. Valminud tööd on üles laetud StartIT Facebooki lehele. Nende seast valib IT-kolledž välja parima, mida hakkab kasutama enda reklaamimisel.

Naisteöö noortekeskuses

Tüdrukud sättisid end noortekas mugavalt sisse ja naisteöö võis alata. Foto: Helen Tamm

Anna-Christi-Karita Aruksaar
Saue Noortekeskuse
noortejuht

Saue Noortekeskus korraldas 8. märtsil naisteöö. Päev täis

sigimist-sagimist kulmineerus põneva ööga, kus tegevust jagus hommikuni.

Tüdrukud kogunesid õhtul kella üheksaks noortekasse. Sättisime end veidi mugava-

malt sisse ja asusime kuulama meie külalisi. **Annemai Märtsen** tutvustas günekoloogi ja **Dana Ots** modelli tööelu argipäeva ning seda, mida on nende ametitega

seotult tähtis teada.

Kui külalised kuulatud, tegime seltskonna pooleks ning asusime vahvleid ja huulepalsamit meisterdama. Samal ajal algas ka filmima-

raton. Naistekaid ja ärkvelolijaid jagus varaste hommikutundideni.

Osalejaid tuli kokku 24, lisaks noortejuhid ja praktikandid.

Seminar „Koostöövõrgustiku tõhustamine töös abivajava noorega“

Anna-Christi-Karita Aruksaar

MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus koostöös Eesti Noorsootöö Keskusega korraldas erinevates Eesti piirkondades neli seminari teemal „Koostöövõrgustiku tõhustamine töös abivajava noorega“, millest viimane oli 14. märtsil Saue Noortekeskuses. Seminar oli suunatud mõjutusvahendite ringi suurendamisele ja võrgustiku arendamisele töös abivajavate noortega. Osalisi tuli kokku üle Eesti erinevatest noortekeskustest, alaealiste komisjonidest, MTÜ-dest ja mujalt.

Noore ümber on täna väga palju erinevaid inimesi ja väljakutseid. Seminari peamine eesmärk oli lähendada abivajavat noort ümbritsevaid

osapooli. Peaesineja oli **Tiina Kangro**, kes rääkis koostöö tõhustamisest, ning selgitas, kes on abivajav noor ehk alaealiste komisjoni sihtgrupp täna.

Päeva lõpuks kogunes palju uusi muljeid ja mõtteid. Kajama jäi **Heidi Paaborti** näide Ameerika Ühendriikides toimivast „teismeliste kohtu“ süsteemist kui alternatiivist alaealiste komisjonile. Selle eesmärk on kasutada positiivset survet, et noored, kes on toime pannud õigusrikkumise, õpiks vastutust ja heastaks tehtud kahju ühiskondlikult positiivse tegevusega.

Seminaril osaledes sai selgeks, et Saue linnas on koostöövõrgustik noorsootöö valdkonnas toimiv ja nõnda tuleks seda ka edaspidi hoida.

Heidi Paabort rääkis USA-s toimivast „teismeliste kohtust“. Fotol koos seminari moderaatori Toomas Roolaiuga. Foto: Liis Enson

Invaühingu reis Pärnusse, kevadeootel suvepealinna

Armand Nagel

Märtsikuu teisel teisipäeval alustas bussitais heatujulisi ja rõõmsameelseid reisihuvilisi sõitu kevadeootel suvepealinna Pärnusse.

Tutvumist alustasime esimese Eesti presidendi Konstantin Pätsi ja tema vendade kodumajaga Raekülas Riia maanteel. Mälestust jäädvustab nägus plaat maja seinal, kuid kahjuks on hoone fassaad näotu. Jääb loota, et turismiperioodi alguseks korrastatakse.

Poolteisetunnise ringkäigu linnas saime teada, et Pärnu on rikka ajalooaga 175 aasta vanune kuurort. Linn, kus on mõnus elada, suurepärase puhata ja hea töötada. Linn on koduks 43 tuhandele inimesele ja võtab igal aastal vastu 700 tuhat väliskülast. Külustuselamuste tippu kuuluvad nii papa Jannsenile kui ka tema tütrele Lydiale pühendatud ausambad ja Koidula muuseum, kusjuures muuseumi peaüleanne on jäädvustada L. Koidula ja J.V. Jannseni mälestust ning tutvustada püsiekspositsiooni vahendusel elu ja tegevust ärkamisajal.

Meie käsitööhuvilistel oli eriti huvipakkuv Maarja-Magdaleena Gildi hoone külastamine, kus on eri tubadesse paigutatud Maire õmbluskoda, Signe nahakoda, nukukoda, looduskoda ja klaasikoda. Kõikjal võib väljapanekuid uudistada ja oma oskusi näidata.

Veel praegugi on mõnel inimesel kahju meie eesti kroonist. Mälestamiseks armsaks saanud raha, maeti Pärnus maha üks

◇ Saue Linna Invaühingu ringkäik Pärnu kesklinnas. Foto: Liia Lumilaid

hõbedane Eesti münt ja püstitati selle peale mälestusmärk.

Olgu siinkohal öeldud, et tagasiteel tegime peatuse Ruunavere Postimaja ees, kuhu 1996. aastal oli paigaldatud mälestuskivi käibelt kõrvaldatud vene rublale.

1896. aastal sai Pärnu Valga kaudu rongiühenduse Venemaaga. Uudistades tolleaegset auruvedurit, võisime meenutada toda tähtsündmust.

Kõigele lisaks saime kolme tunni vältel nautida Estonia spaa sauna- ja basseinikompleksi veemõnuseid. Tänu Saue invaühingule, kes turgutab oma liikmete tervist spaade külastamisega, oleme käinud ühtekokku kuues erinevas.

Estonia spaal ei ole saunade osas teistega võrreldes erilist vahet. Ikka tänapäevased soome,

auru-, leili- ja soolasaunad. Basseinide osas torkas silma masseerivate duššide ja lõõgastavate mullivannide rohkus, kusjuures erinevate veetemperatuuridega, isegi 40-kraadise veega. Oma pärase oli 5-kraadise veega jalutusrada mööda merevee lihvitud kive. Võimalik oli jalgrattagagi sõita. Sõtkuda said, kuid paigast ei liikunud.

Kui Surnumeri on meile kauge unelm, siis Estonia spaas on kolmel nädalalõpu päeval 17 euro eest võimalik panna selga Surnumere soolaga täidetud vest ja hõljuda basseinis vee peal.

Tagasiteel oli, millest rääkida ja mida meenutada.

Suur tänu Saue invaühingu juhile **Elena Kalbusele**, kes meile selle ilusa, huvitava ja meeldejäava reisi korraldas ning Saue Linnavalitsusele toetuse eest.

Senjoriitad kohtusid taas Kateriinedega

Silvia Annus

Hea on omada sõpru, eriti hea on aga siis, kui neid vanemas eas veel juurde tuleb. Just nii juhtus Saue Päevakeskuse Senjoriitadega.

4. märtsil toimus Saue Senjoriitade teine sõpruskohtumine Tallinna Kristiine linnaosa sotsiaalkeskuse Kateriinedega. Meie käsituses oli Saue Noortekeskuse suur saal.

Kinkisime vastastikku lilli ja tantsisime ühistantse, kusjuures partnerite vahetamisel segunesid kaks tantsurühma üheks suureks kirevaks tantsuringiks.

Tantsimisele töid vaheldust laulud meie ansamblilt Rukkilill. Eriti meeldejääv oli ansambli viimane laul „Lumevalss” koos **Tiiu Kuuskme**

humoorika repliigiga.

Kohvilaua eest hoolitsesid Saue tantsijad-lauljad ja päevakeskuse töötajad. Külakostiks olid kringlid kaasa võetud.

Tantsurühmad esinesid ka eraldi. Portugali hoogsad rütmid ja Kateriined sobisid hästi kokku ning Senjoriitad said ometi kord nautida avarat tantsupõrandat ja oma vastõpitud tantsu „Videvik” isegi diagonaalis ette kanda.

Ühislaulud **Harald Matvei** juhtimisel liitsid seltskonna ühiseks pereks.

Tantsude õpetamise eest oleme tänulikud rühmade juhendajatele **Ann Alasile** ja **Eve Mall Saarele**.

Oli rõõmus kokkusaamine. Loodame, et sõprus kestab ja kohtumisi tuleb veelgi.

◇ Ühislaulud Harald Matvei juhtimisel liitsid seltskonna ühiseks pereks. Foto: Saue Päevakeskus

Kontserdid juulis Saue jaanituleplatsil

Laupäev, 6. juuli, kell 15 ISAD JA POJAD

Selle aasta juulis asub Eestit valutama mitu tuntud laulumeest poegadega. **Mait Maltis** koos **Jakko ja Mikko** oma tuntud headuses. **Toomas Anni** poja **Tauri Anniga**, kes on saanud maha esimese CD-ga. **Gunnar Loho** poeg **Artisega**, kes on pühendunud kitarrimaa ilma saladustesse. **Peeter Kaljuste** poeg **Martiniga**, kes üllatab meid oma lähenemisega seltskondlikku melusse. Üritust juhib **Jaan Kirss**. Hetkel sooduspilet **8 eurot**, kontserdi päeval **12 eurot**

Laupäev, 20. juuli, kell 20 SELLE SUVE SUVENIIR

Juba kolm aastat tagasi käivitunud kontsert-tantsuõhtu

Selle Suve Suveniir on teinud kummardusi vanadele tegijatele - Heldur Jõgiojale ja Vello Orumetsale - ning toonud lavale uusi ja huvitavaid artiste. Sellel aastal astuvad üles **Voldemar Kuslap, Ervin Lillepea ja RAM -i Veteranide Lõbusate Poiste Bänd**. Uuemaid lugusid esitavad ja tuld tantsujalgadesse süstivad **Tauri Anni, Anmatino, Ciizud ja Elumees**. Õhtut juhib ja head ilma lubab **Peep Taimla**. Hetkel sooduspilet **7 eurot**, ürituse päeval **10 eurot**.

Sooduspiletid saadaval Piletilevi müügipunktides, internetis www.piletilevi.ee ja tööpäeviti Saue Päevakeskuses Kütise tn 4.

NB! Mõlemale kontserdile tuuakse kohale lisatoolid!

Saue Päevakeskuse tegemised varakevadel ja suvereisid

Päevakeskuses on avatud Kai Padriku maalide näitus. Näitust saab külastada tööpäevadel kell 9-17.

◇ 24. märtsil sõidame Raerisidega Tartu Vanemuise teatrisse tragikomöödiat „Nagu paplid tuules” vaatama.

◇ 3. aprillil kell 18 külastame Mikkelit muuseumi. Jüri Kuuskemaa teeb ringkäigu muuseumi hõbeda ja graafika väljapanekus. Osalustasu 1,50 eurot.

◇ 3. aprillil kell 10 korraldab Saue Linnavalitsus päevakeskuses aiandusloengu teemal „Kuidas rajada või ümber kujundada aeda nii, et see pakuks enam rõõmu kui

vaeva”. Lektor Katrin Kraav.

◇ 5. aprillil kell 18 toimub Saue Noortekeskuses kohtumine astroloog Igor Mangiga, kes kõneleb maailma ja oma asjadest astroloogi pilgu läbi. Osavõtutasu 3 eurot inimese. Osavõtust teatamisega palume kiirustada, kohtade arv on piiratud! Täpsem info päevakeskuses.

MTÜ-de tegemised

◇ 2. aprillil kell 10 Saue Linna Invaühingu koosolek.
◇ 5. aprillil kell 16 seltsing Tammetõru koosviibimine.
◇ 12. aprillil kell 16 seltsing Bereginja koosviibimine.

Päevakeskuse suvereisidele Eestis on veel üksikuid vabu kohti

◇ Kevadine loodusretk Ida-Harjumaal, 7. mai.
◇ Eesti süda Paide ja Põltsamaa kandis, 18.-19. juuni.
◇ Urvaste ja Otepää kant, 6.-7. august.

Reisiprogrammiga saate tutvuda päevakeskuses või linna ja päevakeskuse kodulehel.

Tähelepanu, Hollandisse reisjad!

Teise sisse makse tähtaeg on 22. märts! Tasuda tuleb 254 eurot.

Saue linn tunnustas parimaid täiskasvanuid sportlasi

Terje Toomingas
Saue Huvikeskuse
sporditegevuse juht

Saue parimad täiskasvanud sportlased olid 7. märtsil oodatud restorani Lounge Loft sportlaste tunnustamise õhtule. Heameel on selle üle, et sündmus on saanud traditsiooniks, ja rõõm on näha, et Saue jagub sportlasi, keda tunnustada.

Aasta 2012 oli meile spordis edukas. Saue linna sportlased võistlesid erinevatel spordialadel individuaalselt ja võistkondlikult edukalt nii Eesti ja Harjumaa meistri-võistlustel kui rahvusvahelistel tiitlivõistlustel.

Linnapea **Henn Põlluaas** tunnustas 73 Saue täiskasvanud sportlast. Iga sportlane sai kingituseks klaasmeene „Saue Sporditähht 2012“. Linna tunnustuse pälvivad ka vabatahtlikud Saue spordiürituste korraldajad.

Sportlastele esines Sofia Rubina. Suur tänu meeldiva koostöö eest restoranile Lounge Loft.

Täiskasvanud sportlaste tunnustamise õhtule oli kutsutud 73 Saue linna sportlast

Pearu Jakob Ojamäe (vasakul) kätt surub linnapea Henn Põlluaas. Vibuklubisse Sagittarius kuuluva Pearu sportlikud saavutused on nii head ta on EOK stipendiaat

Fotol on vasakult tennisist Alla Shilenok, Saue Eesti linnade suvemängudel rattakrossis esindanud Tuuli Mizer ja vabatahtlik spordiürituste korraldaja, Saue gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetaja Ann Lemnits. Fotod Sirje Piirsoo

SAUE SPORDITÄHED 2012

TENNIS

Alla Shilenok, Vladimir Issajev, Tarmo Palmsaar

TAEKWONDO

Mihhail Samoilov

JALGPALL

Mart Jõesaar, Urmo Timusk, Indrek Nuuma, Jano Järvelaid, Janar Pajo, Roland Tammela, Stefan Kuld, Argo Alaväli, Jaan Koit, Erkki Liiv, Valdis Toomast

VÖRKPAAL

Jaanus Kuller, Peep Vahar, Ove Piirsalu, Martin Kukk, Aivar Tamm, Priit Puuste, Siim Ots, Kaarel Tammaru

ORIENTEERUMINE

Lauri Malsroos, Erkki Aadli, Peeter Pihl, Mikk Kalamees, Jüri Püssim, Ülo Vainura, Maris Terno, Tuuli Urgard, Hille Tasa, Lembe Lutterus, Krista Terno, Johannes Tasa, Vello Krohn, Riho Kilp, Heino Heinloo, Kaisa Kase, Edith Madalik, Tiiu Vene

VIBU

Pearu Jakob Ojamäe, Jaanus Gross, Mihkel Tomson, Henn Tomson, Andrei Gerassimov

MALE-KABE

Raivo Viidu, Valjo Rattasep, Karel Uurits

MÄLUMÄNG

Villu Liiv, Vello Toomik, Indrek Salis, Rafael Amos (postuumselt)

RATTAKROSS

Aimar Pedari, Rauno Neuhaus, Tuuli Mizer, Johanna Talihärm, Tarmo Neemela, Karli Kannel

SUUSATAMINE

Terje Odamus, Tõnu Odamus

KERGEJÕUSTIK

Karmen Veerme, Jüri Tümanok, Rivo Pajur

TRIATLON

Aado Liblikmann, Aimar Pedari

VABATAHTLIKUD LINNA SPORDIÜRITUSTE KORRALDAJAD

Olev Baar, Kaimo Käärman-Liive, Urmas Joa, Ülo Vatsk, Ester Legonkov, Ann Lemnits, Valdo Pilve, Marko Pruus, Kristin Nestor-Alviste

Saue mälumängurite suurvõit

Villu Liiv
Mälumänguklubi juhatuse liige

Eelmises Saue Sõnas oli juttu Saue mälumängurite suurepärasest esinemisest vabariiklikus omavalitsustevahelises mälumängusarjas Eesti Maakilb 2012-2013, kus superfinaali jõudis esmakordselt kaks Saue võistkonda - Tammetark ja Sammas.

Superfinaal toimus 9. märtsil Paide Gümnaasiumis ja sellel osales 17 parimat võistkonda 15-st omavalitsusest. Sauele lisaks oli kaks võistkonda veel Pühalepa vallal, mille esimene võistkond oli väga kindlalt võitnud eelvoorud ja seetõttu peeti teda ka üheks favoriidiks. Finaalis nad aga esimeste hulka ei jõudnudki.

Võistlus algas Tammetarkade jaoks üsna nutuselt, sest paari esimese vooru järel ei mahtunud me esikümnessegi ja olime maas ka Sambast. Poolajaks suutsime siiski juhtima asuda, kuid edumaa oli napp ja hetkeks möödus meist Räpina vald. Mõni voor enne lõppu oli aga tõeline kulminatsioon sauelaste jaoks, mil meie kaks võistkonda asusid lausa esimesel ja teisel kohal.

Tammetark võitis lõpuks siiski kindla võidu ja kuigi Sammas taandus seitsmendale kohale, oli see supersaavutus. Läbi aegade on vaid üks võistkond Sauele suutnud enne tõusta nii kõrgele, läbides eelnevalt eelvoorud, B- ja A- finaali kuni superfinaalini välja. Eriti tore on see, et poole võistkonnast Sammas moodustasid „nõrgema“ soo esindajad, mis üsnagi mees-tekkeskes seltskonnas on küllalt erakordne.

Eesti Maakilb 2012-2013 superfinaali lõppjärjestus

1 koht 74 punktiga Saue Tammetark koosseisus Indrek Salis, Vello Toomik, Villu Liiv ja Villu Tamm. Kindlasti tuleb siinkohal ära märkida meie hulgast lahkunud Rafael Amose nimi, kes paraku jõudis kaasa mängida vaid esimeses eelvoorus. Olgu meie võit järelhüdeks vanale mälumängumentorile!

2. Otepää, 65 punkti, läbi aegade üks edukamaid mälumängukeskusi.

3. Keila linn, 63 punkti, lõpuks ometi said ka naaberlinna mehed suurepärase tulemuse.

4. Räpina vald, 61 punkti.

5. Haapsalu, 60 punkti.

6. Anija vald, 59 punkti.

7. koht 58 punktiga Saue Sammas koosseisus Ulvi Urgard, Virve Laan, Kaido Lasn ja Andres Allpere.

Et Samba võistlustee kujunes õige pikaks, siis andsid oma panuse eelnevalt ka Indrek Tibar, Paavo Paas, Karel Uurits ja Endla Lindmäe.

Tammetark võitis Eesti Maakilva rändkarika neljandat aastat järjest ja ühtlasi tuli viiendat korda järjest Harjumaa meistriks.

Suurepärased tulemused annavad Saue Mälumänguklubile indu tegevuse jätkamiseks ja loodame, et sauelased osalevad üha aktiivsemalt linnas korraldatavatel mälumänguüritustel.

Täpsem info võistluste toimumise kohta ilmub lähiajal. Samuti ootame uusi liikmeid mälumänguklubisse. Teavet saab telefonil 6790189 või e-postil villu@saue.ee.

Tähelepanu! Saue Mälumänguklubi üldkoosolek toimub 3. aprillil algusega kell 19 Saue Gümnaasiumis, Nurmesalu 9, klass nr 310.

Saue mälumängurid tegid ajalugu. Tammetark võitis ja Sammas tuli seitsmendaks. Pildil võitjad vasakult: Villu Tamm, Villu Liiv, Vello Toomik ja Indrek Salis. Foto: erakogu

Selgusid Saue meistrid ujumises

Terje Toomingas
Saue Huvikeskuse
sporditegevuse juht

Saue lahtistel meistrivõistlustel ujumises 8.-9. märtsil linna ujulas selgusid kümne erineva vanusegrupi uued meistrid. Reedel startisid lapsed ja noored, laupäeval juuniorid, täiskasvanud ja veteranid.

Meistrivõistlustel osales 80 uujat, lisaks sauelastele oli tulnud Keilast, Nõmmelt ja mujalt Tallinnast.

Distsantsi pikkus vastavalt võistleja vanusele oli 25, 50 või 100 meetrit, ujumisstiil vaba. Individuaalarvestust peeti tüdrukute ja poiste ning naiste ja meeste kohta eraldi ning nii mõnigi võistleja parandas oma tulemust eelmise aastaga võrreldes.

Absoluutarvestuses parimad olid **Karlos Heinla** 50 meetris, aeg 27,40 ja **Sten Berezin** 100 meetris aeg 1.07,16.

Vanusegruppide kiiremaid pälvivad karika „Saue Meister ujumises 2013” ning teine ja kolmas koht meistrivõistluste medali.

Meeste põhiklassi kolm esimest. Foto: Terje Toomingas

Tänuõnad peakohtunik **Tõnu Meijelile**, Saue ujula kollektiivile ja Keila Swimclub kohtunikele: **Leili Meijel, Rauno Neuhaus, Raili Kaasik, Henri Kapp, Andre Lepson** ja **Karlos Heinla**.

Palju õnne võitjatele! Suur tänu kõigile osavõtjatele! Täieliku lõpuprotokolliga saab tutvuda veebiaadressil saue.huvikeskus.ee. Järgmiste libisemisteni!

Stardi ootel. Foto: Sirje Piirsoo

Saue linna 2013 meistrid ujumises

Merilin Maiorov (T1) 25 m,	aeg	23,06
Ats Marek Tender (P1) 25 m,	aeg	20,65
Karina Koort (T2) 50 m,	aeg	36,06
Jan Erik Vaiksalu (P2) 50 m,	aeg	43,08
Degrid End (T3) 50 m,	aeg	35,74
Risto Maiorov (P3) 50 m,	aeg	39,73
Birgit Kruusmaa (T4) 50 m,	aeg	37,77
Karlos Heinla (P4) 50 m,	aeg	27,40
Marek Matsu (MJ) 100 m,	aeg	1.07,78
Raili Kaasik(N1) 100 m,	aeg	1.21,93
Sten Berezin (M1) 100 m,	aeg	1.05,16
Elli Paap (N2) 100 m,	aeg	1.17,51
Roman Bauer (M2) 100 m,	aeg	1.07,10
Helma Matsu (N3) 100 m,	aeg	1.19,64
Ivar Pajula (M3) 100 m,	aeg	1.13,15
Leia Tamm (NV1) 50 m,	aeg	1.36,20
Sulev Veerberk (MV1) 50 m,	aeg	43,85
Jevgeni Kozlov (MV2) 50 m,	aeg	40,93

Suusatada ja kelgutada on tore

Päiksekiirte suusatund lasteaias. Foto: Terje Toomingas

Terje Toomingas
Saue lasteaias Midrimaa
võimlemisõpetaja

20. märtsil algas kevad, aga talv möödus Saue lasteaias Midrimaa sportlikult. Suusatundidele ja kelgutamisele lisaks oli 15. veebruaril talispordipäev Saue mõisa pargis.

Kavas oli täpsusliug, lumeraketi vise, teatevõistlus kelguga, täpsusvise topispalliga ja hoota kaugushüpe lumes.

Aktiivsust ja lusti jätkus, lapsed oli tublid. Suur tänu kõigile õpetajatele, kes spordipäeva edukale toimumisele kaasa aitasid.

Lumeraketi vise. Foto: Annika Kaupmees

Saue linn Eestimaa viies ja väikelinnade arvestuses neljas

Terje Toomingas
Saue Huvikeskuse
sporditegevuse juht

Märtsikuu esimesel nädalava-
hetusel olid Võrus Eestimaa
suurima osavõtjaskonnaga 12.
talimängud. Kokku osales män-
gudel ligi 2900 sportlast 25
linnast ja 60 vallast. Sportlasi
oli ka Lätist ja Venemaalt.

Saue linna 47 sportlast
tegid kolm päeva suurepäras-
t tööd ja võtsid osa seitsmest
erinevast spordialast: suusata-
mine, juhtide võistlus, naiste
ja meeste korvpall, kabe, male
ja lauatennis.

Üldkokkuvõttes saavutas
Saue linn tubli 5. koha ja oli
väikelinnade arvestuses neljas.
Karikas jäi vaid ühe punkti
kaugusele.

Vald	Maakond	grupp	MURDMAA- SUUSATAMINE		JUHTIDE VÕISTLUS		MÄE- SUUSATAMINE		MEESTE KORVPALL		NAISTE KORVPALL		LAUATENNIS		KABE		MALE		kokku punkte	Koht	Koht
			K	P	K	P	K	P	K	P	K	P	K	P	K	P	K	P			
Kärdla	Hiiumaa	II	10.	37		0	3	45	10.	37	1.	50		0	1.	50		0	219	1.	1.
Paide	Järvamaa	II	14.	33		0	2.	47	9.	38	3.	45		0	2.	47	4.	43	215	2.	2.
Viljandi	Viljandimaa	I	2.	47	+	40	6.	41	14.	33		0	3.	45	11.	36		0	209	3.	1.
Elva	Tartumaa	II	7.	40	+	40		0	4.	43	5.	42		0	6.	41	8.	39	206	4.	3.
Saue	Harjumaa	II	5.	42	+	40		0	6.	41	6.	41	6.	41	9.	38	11.	36	205	5.	4.
Jõhvi	Ida-Virumaa	I	8.	39		0	7.	40		0		0	7.	40	4.	43	5.	42	204	6.	2.
Põlva	Põlvamaa	II	1.	50	+	40	9.	38	5.	42		0	13.	34		0		0	204	7.	5.
Kuressaare	Saaremaa	I	12.	35		0	10.	37	11.	36		0	10.	37	5.	42	7.	40	191	8.	3.
Jõgeva	Jõgevamaa	II	19.	28	+	40	8.	39		0		0		0	3.	45	10.	37	189	9.	6.
Tartu	Tartumaa	I	4.	43		0		0	1.	50		0	11.	36		0	1.	50	179	10.	4.
Võru	Võrumaa	I	3.	45		0	1.	50		0		0	12.	35		0	2.	47	177	11.	5.
Pärnu	Pärnumaa	I	9.	38		0	0	2.	47		0	4.	43		0	9.	38	166	12.	6.	
Rakvere	Lääne-Virumaa	I	11.	36		0	5.	42		0	4.	43	9.	38		0		159	13.	7.	
Valga	Valgamaa	I	16.	31		0		0	3.	45		0		0	8.	39	6.	41	156	14.	8.
Sindi	Pärnumaa	II	15.	32		0		0	7.	40		0	8.	39	7.	40		0	151	15.	7.
Kiviõli	Ida-Virumaa	II		0	+	40	4	43		0		0		0	3.	45		128	16.	8.	
Haapsalu	Läänemaa	I	18.	29		0		0	13.	34		0	2.	47		0		110	17.	9.	
Tõrva	Valgamaa	II	13.	34	+	40		0	12.	35		0		0		0		109	18.	9.	
Maardu	Harjumaa	I		0		0		0		0		0	1.	50		0		50	19.	10.	
Keila	Harjumaa	II		0		0		0		0	2.	47		0		0		47	20.	10.	
Mustvee	Jõgevamaa	II		0		0		0		0		0	5.	42		0		42	21.	11.	
Türi	Järvamaa	I	6.	41		0		0		0		0		0		0		41	22.	11.	
Püssi	Ida-Virumaa	II		0		0		0	8.	39		0		0		0		39	23.	12.	
Kunda	Lääne-Virumaa	II		0		0		0		0		0		0	10.	37		0	37	24.	13.
Loksa	Harjumaa	II	17.	30		0		0		0		0		0		0		0	30	25.	14.

◇ Linnade koondprotokoll

◇ 12. Eestimaa talimängude avamine Võru staadionil. Foto: juhuslik sportlane

Olid põnevad 12. Eestimaa
talimängud, suur tänu kõigile
Saue linna sportlastele.

Saue linna sportlased 12. Eestimaa talimängudel

Valdis Toomast, Terje Toomingas,
Liis Piirsoo, Liis Lemnits,
Kairit Rautsepp, Marlys Pajula,
Stina Kivistik, Indrek Raide,
Rene Viljaste, Karmo Hurm,
Martin Uiboupin, Reigo Vatsk,

Viljar Lilleväli, Riho Kõiv, Maur
Below, Mart Riga, Timo Hallist,
Ivari Haltunen, Kaur Kiisler,
Ravel Reinhold, Kristjan Pin-
gas Grete Saar, Marliis Oda-
mus, Meril Beilmann, Indrek

◇ Saue meeste korvpalli võistkond. Foto: Terje Toomingas

Palu, Susan Pihelgas, Helen
Kaskema, Piret Grossthal, Terje
Odamus, Reet Kuningas, Cris-
tian Anton, Tarmo Neemela,
Tõnu Odamus, Urmas Kanep,
Tanel Prii, Margit Tamm,

Dagne Erik, Gert Christianson,
Raimond Einer, Karel Uurits,
Raivo Viidu, Valve Vahar, Mar-
kus Grossthal, Urmas Väärtnõu,
Riho Kilp, Öie-Julia Väärtnõu,
Mihkel-Eduard Luude.

Jalgpalli suvelaager on tulekul

Saue Jalgpalliklubi

**Eesti Jalgpalliliit (EJL) korraldab
üle kogu Eesti jalgpalli suvelaag-
reid, kuhu on osalema oodatud
6-11-aastased poisid ja tüdrukud.
Sael toimub laager 12.-16. augus-
til koostöös Saue Jalgpalliklubiga.**

Registreerimine laagrisse algab 8.
aprillil ja lõpeb 25. juulil. Last saab
laagrisse registreerida interneti
vahendusel aadressil <http://www.jalgpall.ee/summercamp.php>.

Viiepäevane laager kestab
esmaspäevast reedeni. Tegu on
päevase laagriga : lapsed tule-
vad hommikul, veedavad toreda
ja sportliku päeva ning lähevad
õhtul koju tagasi.

◇ Esmaspäev, kolmapäev ja
neljapäev 10-17.

◇ Teispäev on ekskursiooni päev.
◇ Reedel 10-13.

Laagrisse on oodatud kõik lapsed,
varasem kokkupuude jalgpalliga
pole oluline. Need, kes jalgpalliga
tuttavad veel pole, saavad teada
põhitõed. Need, kes jalgpalli juba
mänginud on, arendavad oskusi edasi.
Seda kõike läbi lõbusate treeningute
ja jalgpalliga seotud mängude.

Kõikides laagrites juhendavad
lapsi EJL-i poolt hoolikalt valitud
ja koolitatud noortetreenerid. See
tagab, et kvaliteetne treening on
ühendatud laste mängulõbuga.

Laagripäev on jaotatud osadeks:
hommikuti kerge treening, lõunasöök
ja erinevad mängud pärastlõunal.

Ekskursioonipäeval kohtuvad
lapsed professionaalsete jalgpalluritega,
näevad oma kangelasid lähedalt ja
saavad neilt inspiratsiooni. Lõbusat
suvenädalat jäävad meenu-
tama diplomid ja auhinnad.
Laagri hind on 55 eurot.

EJL-i tagab lapsele:

- ◇ jalgpallivarustuse, mis sisaldab
lühikeste varrukatega ja mängija
eesnimega särki, lühikesi pükse ja
ketri;
- ◇ vee, spordijoogid ja puuviljad
kogu päeva jooksul;
- ◇ sooja lõunasöögi;
- ◇ ekskursioonipäeva A. Le Coq
Arenale (tänavu Eesti-Läti A-koondise
mängu külustus). Laste vormi värvi-
deks on sel aastal sinine-must-sinine.

◇ Jalgpalli suvelaagri värvideks on sel aastal sinine-must-sinine. Foto: internet

**Lapsel peaksid kaasas olema
iga päev jalgpalli või muud treening-
jalanõud, säärekaitsmed (kui võimalik)
treeningdress ja kilejope.**

**Lisainfo Valdis Toomast,
Saue Jalgpalliklubi juhatuses, telefon
5065937, e-posti aadress
valdis.toomast@sauejk.ee.**

Humana riidekogumiskampania „Kapid korda“

Mari-Helene Kaber
Humana Estonia infojuht

Humana kauplustes algas 11. märtsil riidekogumiskampania „Kapid korda“, mille eesmärk on rõhutada rõivaste taaskasutuse keskkonnasõbralikkust. Tee sinagi kevadeks oma kapid korda ja too üleliigsed asjad Humanasse: nii võib sinu vanast seelikust või särgist saada kellegi uus.

Sel aastal teeb Humana kampamaia ajal koostööd Tallinna Keskkonnaametiga. Avatud on kaks kogumispunkti aadressil Harju 13 ja Tulika 33b

- lahtiolekuajad E-R kell 9-17. Kampaniaajal annetatud ootab väike kingitus või tasuta Humana kliendikaart.

Humana loodi Eestis 2000. aastal. Täna kuulub Humana alla 22 poodi, neist viisteist Humana ja seitse Humana 2 poed. Kui tavalistes Humana poodides vahetub kaubavalik kord kuus, siis Humana 2 poodides vahetub kaup iga kahe nädala järel. 2001. aastast tegutseb Humana sorteerimiskeskus, mille tootmiskaht on 215 tonni nädalas ja ligi 10 000 tonni aastas.

Kõigist riietest, mis Eestis läbi sorteeritakse, jõuab

ligikaudu veerand Humana kauplustesse Eestis ja Lätis. Viieendiku toodangust annetame partnerorganisatsioonidele Angolas, Malawis, Mosambiigis ja Guinea-Bissaus.

Aafrika riikides ei jagata riideid tasuta, vaid pannakse müüki kohalike Humana organisatsioonide kauplustes või müüakse hulgi väikeettevõtjatele. Riidemüügist saadud tuluga viiakse ellu erinevaid arenguprojekte, mis panustavad arenguriikide elanike heaolusse.

Need läbisorteeritud rõivad, mis enam selga panna ei kõlba,

kuid sobivad ümbertöötamiseks, eksporditakse. Kokku eksporditi aastal 2012 ümbertöötluks ligi 5000 tonni rõivaid. Kokku sorteeriti 2012. aastal ligi 10 000 tonni esemeid - teisisõnu jõudis tänu Humana tegevusele prügimäele 10 000 tonni vähem prügi.

Humana rahvusvahelisse föderatsiooni kuuluvad organisatsioonid tegutsevad 43 riigis ja viivad ellu üle 440 projekti, mis tegelevad hariduse, keskkonna, kliimamuutuste, tervishoiu ja paljude teiste oluliste sotsiaalsete küsimustega. Kõige selle eesmärk on tagada inimväärne elu ka kõige vaese-

mate riikide elanikele.

Humana kauplused Eestis toetavad riideannetustega hoolekandekeskusi ja teisi sotsiaalseid organisatsioone. 2012. aastal annetasime Eestis abivajajatele üle 500 tonni riideid. Samal ajal pakume Eesti elanikkonnale võimalust seismajäänud riided taaskasutusse suunata. Kõik Humana kauplused võtavad vastu riideid, jalatseid, mänguasju, aksessuaare ja kodutekstiili. Kõike seda korduv- ja taaskasutades saame vähendada nõudlust uute rõivaste järele ning säästame loodusvarasid.

Kui tihti on vaja lemmikloomale ussirohtu anda?

Raimond Strastin
Saue Loomakliiniku loomaarst

Loomaarstide soovitus on, et täiskasvanud koerad ja kassid peaksid saama ussirohtu 3-4 korda aastas.

Emastele koertele ja kassidele, kes toovad järglasi, tuleks ussirohtu anda enne paaritumist, poegimise järel ja paar nädalat pärast poegimist imetamise ajal.

Esimene ussitõrje tuleks teha kutsikatel ja kassipoegadel juba 3-4-nädalaselt. Kutsikate ja kassipoegade ussitõrjet on soovitatav korrata 7 ja 11 nädala vanuselt. Kutsikad saavad solkmenakkuse tavaliselt juba emaihus.

Eestis on koerte tavalisemad siseparasitid solkmed ja paelussid. Kõige tavalisem on koerasolge (*Toxocara canis*).

Emane solge võib koera soolestikus muneda päevas kuni 200 000 muna, mis levivad väljaheidetega keskkonda ja seal juba koeralt koerale.

Paelussid on vähem levinud, kuid siiski üsna tavalised. Nad levivad mitmesuguste vaheperemeeste abil. Koeraviik (*Dipylidium caninum*) levib näiteks kirpude vahendusel. Koertel ja kassidel, kes söövad toorest või pooltoorest kala, võib esineda laiussi (*Diphyllobotrium latum*). Loomadel esineb veel ka strongüloide, mis on vähem levinud, kuid ohtlikumad.

Koerasolkmed ja paelussi võivad omale lemmikloomale kaudu hankida ka kahejalgsed pereliikmed. Siseparasitide tõrjeks on loomakliinikutes saada mitmesuguseid preparaate tablettide ja pastadena. Soovitatav on kasutada laiatoimelisi preparaate,

mis mõjuvad nii ümar- kui paelusside tõrjeks. Need on tänapäeval efektiivse toimega ja mugavad kasutada.

Kui on kindel, et loom on nakatunud paelussiga, siis võib kasutada ainult paelussidele mõjuvat ravimit.

Kui teie lemmikloomale tablett kohe üldse ei maitse, siis on ravimitootjad mõelnud ka selliste tegelaste peale. Kliinikutes on saadaval mugavalt manustatav laia toimega täpilahus, mida tilgutatakse turjanahale, nagu kirbu ja puugirohtu.

Ussitõrjesse tuleb suhtuda tõsiselt, sest väikestel kutsikatel ja kassipoegadel võib siseparasitide esinemine põhjustada raskeid terviseprobleeme ning lõppeda ka surmaga. Kõige paremat nõu erinevate ussirohtude kohta oskab anda teie loomaarst.

SAUE PEREKOOL
SAUE PEREKOOL

Gordoni Perekooli kursus

Kursus hakkab toimuma alates märtsist teisipäeviti kell 18-21. Esimene kokkusaamine on 26. märtsil Saue Noortekeskuses (Koondise 20). Kokku on loenguid kümnel teisipäeva õhtul, lektor on Nelly Randver.

Kursuse osalustasu Saue linna registris olevatele inimestele on 35 eurot ja 115 eurot ülejäänud soovijatele.

Kui tunned huvi ja soovid

osaleda Gordoni Perekooli kursustel, anna palun teada e-posti aadressil anneli@saue.ee või telefonil 6790196, Anneli Ritsing. Kohti on piiratud arv.

Gordoni Perekooli eesmärk on aidata lapsevanematel omandada suhtlemisoskusi, mis toovad kaasa õnnelikumad suhted vanemate, laste ja teiste nende jaoks oluliste inimeste vahel. Tegemist on praktilise

kursusega, kus õpetatakse inimesi paremini mõistma oma suhteid ümbritsevatega ja neid soovitavas suunas kujundama, kasutamata seejuures võimu ja vägivalda.

Perekoolis õpitakse praktilise harjutamise, rollimängude, kogemuse analüüsi, lühiloengute ja professionaalselt juhitud rühmatööde ning arutelude abil.

Perekool toimub kuni 14 osalejaga grupis, et oleks tagatud kogemuste mitmekesisus, aga ka piisav tähelepanu igale osalejale. Kõigile osavõtjatele jagatakse koolitusmaterjalid, mis tagavad koolituse ühtlaselt kõrge kvaliteedi ja jätkuõppimise võimaluse. Loe juurde kodulehelt www.sinamina.ee.

Riidekogumiskampania “KAPID KORDA!”

11.märts-11.aprill

Võtame vastu puhtaid ja terveid riideid, jalatseid, mänguasju, aksessuaare ja kodutekstiili.

Riideid võetakse vastu kõigis Humana kauplustes, Tallinna Keskkonnaametis Harju 13 (avatud E-R 9-17) ning Kristiine Linnaosa Valitsuses Tulika 33 B (avatud E-R 9-17)

HUMANA ESTONIA

TULIKA Keskkonnaamet

SÜNNIPÄEVALAPSED MÄRTSIS

Artur Truss	96
Ants Kippar	88
Helje Kuus	88
Marta Piin	88
Jevgeni Saring	87
Eevi Truusa	87
Uno Türk	87
Alfred Jakobson	85
Lumme Poltan	85
Iise Simensson	85
Leo Soots	85
Maimu Teoste	85
Elvi-Melaine Paasik	83
Arved Vulp	83
Helga Allilender	82
Harald-Johannes Matvei	82
Alexey Vasilkov	81
Helgi-Anne Trumm	81
Tiiu Ollmann	80
Heinrich Palsner	80

Palju-palju õnne!

Kuulutused

Teenused

Korstnapühkija-pottsepp. Küttekehade remont. E. mail info@potipoiss.ee, telefon 58072581.

Viime TASUTA ära teie VANARAU (vannid, pliivid, pesumasinad, radiaatorid, jne). TASUTA demonteerime. Hoolsad töömehed. Telefon 55939504.

Pottsepatööd ja looduskivi paigaldus. Materjal, transport meie poolt. www.ahjudjakaminad.ee. Telefon 58033448, Ain.

Loomaarst Jaak Jõks koduvisiit Saue linna ja valla piires tööpäeval 9-18. Maksumus 20 eurot. Informatsioon telefonil 58 325 248, www.loomaarstaitab.ee

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, info@arbormen.ee, www.arbormen.ee.

Eramajade koristus, suurpuhastus, akende pesu. Telefon 58098230.

Kinnisvara

Müüa Koondise tänav 15 esimesel korrusel 2-toaline korter. Telefon 56698863.

Ostan Sauele kapitaalremonti või renoveerimist vajava kivi-maja. Pakkumised teha e-posti aadressil tauno.omanik@mail.ee, telefon 56698863.

Müüa Saue Kütise tänaval 3-toaline korter otse omanikult. Lähem info telefonil 56156645.

Müük

Müüme tootjahinnaga mitmesugust, ka servamata ja erimõõdus saematerjali ning kütteks saepindu. Osutame saekaariteenust lintsaega (saetee 2 mm, väljatulek kuni 80%, palgi läbimõõt kuni 900 mm), hõõveldame paksusmasinaga (laius kuni 1200 mm), seimerdame. Tasuda saab ka ümarpuudus. Transport. Saeteenus OÜ, telefon 56562009, Saku vald, Männiku küla, www.resultes.ee, results@resultes.ee.

Müüa turbabriketti, ümarat

ja kandilist puitbriketti ning sõelutud kivisütt. Transport Sauele tasuta. Telefon 53593615.

Kuivad kamina/pliidipuud 30 cm; võrkottides 40L/60L ja lahtiselt. Kask/lepp, segapuu. Kuivad ahjupuud kottides ja laotuna, miinimumkogus 3 rm. Metsakuiv mänd, kask, segapuu: 40 cm kottides 80l; 50 cm laotud. Puu kuivanud 2 aastat. Vedu Harjumaal tasuta, hinnad soodsad. Telefon 56475960, 56364633, e-mail apq@hot.ee.

Pakun tööd

Pakkuda tööd puhastusteenindajale Saue. Töö E-R õhtusel ajal. Lisainformatsioon telefonil 56504244, 6228295, Sirje.

Iga lahkumine on raske, iga teeesaatmine kurb. Südamlik kaastunne Mavruza ja Ander Vistile kalli tütre ja õe **DAGMAR TIBARI** kaotuse puhul. Linda, Tõnu, Inger

Mälestame endist head naabrit **AARNE SILLASTET** ja avaldame sügavat kaastunnet Viivule, Kertule ja Liisile peredega kalli abikaasa, isa, vanaisa ja äia surma puhul. KÜ Koondise 15 teise trepikoja elanikud

Jumalateenistused märtsi teisel poolel Saue kirikus

Pühapäev, 24. märts kell 13, PALMIPUUDEPÜHA

Teenistust juhatab Vahur Utno. Jutlustab Raivo Kaustel.

Pühapäev, 31. märts kell 13, ÜLESTÕUSMISPÜHA

Teenistust juhatab Raivo Kaustel.

Reede, 29. märts kell 17, SUUR REEDE

Teenistust juhatab ja jutlustab Vahur Utno. Muusikaga teenib Saue koguduse naisansambel.

Jutlustab Vahur Utno. Muusikaga teenib Saue koguduse ansambel.

Palve ja osadustund igal kolmapäeval kell 18.

„Head isu, näljased!

Komöödiateatri etendus „Head isu, näljased!“ 12. aprillil kell 19 Saue Kontserdisaalis
Käsikiri: Peep Pedmanson.
Kunstnik: Riina Vanhanen.
Näitlejad: Hendrik Normann, Merca, Anne Paluver ja Tarvo Krall.
4 näitlejat, 12 rolli!
Piletid hinnaga 9 või 11 eurot müügil Saue Huvikeskuses (Saue koolimajas ruum 124) E-N 15-18.

Kallis Saue linna puhkpilli- ja löökpillimängija!

Oled oodatud pühapäeviti alates kella 13-st Saue Muusikakooli stuudiosse Saue Muusikakooli puhkpilliorkestri proovi.

Osalema on oodatud emad, isad, vanaemad, vana-isad - kõik, kes on kunagi pil-

limänguga kokku puutunud.

Soovi korral on võimalik võtta lisatasu eest individuaaltunde koostöös Saue Muusikakooli pilliõpetajatega.

Kellel on kodus pillid olemas, palume need

proovi kaasa võtta.

Proove viib läbi dirigent **Sirly Illak**.

Suurem ülesastumine oleks 1. juunil toimival Harjumaal Laulupäeval Keilas, millest võtavad osa kollektiivid üle Harjumaal.

Saue Laululaps 2013

Sirje Luberg Saue Huvikeskuse juhataja

Eelvoor 5. aprillil, lõppkontsert 7. aprillil kell 12 Saue Kontserdisaalis.

Vanuserühmad: 3-4-; 5-6-; 7-9-; 10-12-; 13-15- ja 16-18 aastased.

Arvesse läheb lapse vanus seisuga 19. aprill 2013.

Maakondlikule lauluvõistlusele pääseb igast vanuserühmast kaks lauljat.

Eelvooruks tuleb ette valmistada üks laul pikkusega kuni 3 minutit.

Lauljaid hindab 3-liikmeline žürii koosseisus **Thea Paluoja, Mare Väljataga** ja **Hain Hõlpus**.

Igas vanuserühmas hinnatakse poisse ja tüdrukuid eraldi.

Lõppkontserdil esinevad iga vanuserühma kolm parimat poissi ja tüdrukut.

Igale osalejale maiustus, lõppkontserdile jõudnutele auhinnad.

Osavõtjate registreerimine (tuleb täita ankeet) kuni 1. aprillini Saue Huvikeskuses. Ankeeti saab saata ka e-posti teel aadressile huvikeskus@saue.ee.

BATUUDIMAAILM
Saue Gümnaasiumi võimlas. 23. märtsil kl. 15-16

INIMPALL TAKISTUSRAJAD LIUMÄED VÕISTLUSED

SAUE GÜMNAASIUMI VÕIMLAS 23. MÄRTSIL KELL 15-16

Pääse 5 eurot. Villased sokid ja jook kaasa. Võistlused kiirustestil! E-mail ovir@hot.ee

Klepaal 5 eur. (klepaelaga pääs kõikidele atraktsioonidele kogu õrituse jooksul). Lapsevanemad tasuta! Info ovir@hot.ee

LÕIKNA SEE KUULUTUS VALAJA JA SAAD SISSEÄÄRU 1. ODAYAMAAL

Visiitkaardid 100tk

5.- € +km,

valmiskujundusest (pdf-fail)

www.soha.ee

Soha OÜ, Saku, Niidu 9

info@soha.ee tel 5559 0727

SohaTrükk

Saetud ja lõhutud küttepuid 30, 40, 50, 60 cm (kuiv, märg). Aastaringne tootmine ja lai puu sortiment. Kütteklotid ja 30 cm kask 40 l võrkottides, saepuru 200 l kottides, tootmisjääd. Tasuta transport väiksema kalluriga! Saue, Sooja 3a, tel 53600375, halupuu24@hotmail.ee

Diapol Granite OÜ toodab kivist köögitasapindu ja enamuse toodangust läheb ekspordiks. Seoses tootmismahtude suurenemisega võtame tööle:

1. käsitööseadmete operaatorid
2. pakkijaid

Kandidaadilt eeldame:

- ◇ vähemalt kesk-, kutse- või keskeriharidust;
- ◇ väga head eesti keele oskust;
- ◇ kasuks tuleb varasem töötamine tootmises.

Pakume kaasaegseid töötingimusi, põhjalikku väljaõpet ja tööriideid. Palk 6,07-7,8 eurot tunnis. Töö võib olla vahetustega. Avaldus ja CV palume saata info@diapol.com. Tel 6051130, faks 6051135. Aadress Kasesalu 10, Saue.

Saue Puit müüb Saue saepurubriketti. Hind alates 140 eurot tonn. Saadaval kotid 25, 35 ja 700 kg. Transporti võimalus. Telefon 5065937.

Annika Ilusalongis Keilas alati head ja soodsad pakkumised!
Meil töötavad juuksurid, küünetehnikud, ripsmetehnik ja kosmeetikud.

Asume Keilas Paldiski mnt 19 Tervisekeskuse kõrval Harju KEKi väikeses majas.

Telefon 6 712 738, www.annikailusalong.com

Vaata meid ka Facebookis ja saad alati teada meie eripakkumistest, mis on mõeldud eelkõige FB fännidele!

Saue linna Ettevõtluspäev 2013

Ettevõtlikkus ja Ettevõtlus

30. märts 2013
Saue Gümnaasiumi aulas

Ettevõtluspäeva kandvaks sõnumiks on ettevõtlikkuse ergutamine, äriideede genereerimine ja enesekindluse ning motivatsiooni leidmine ettevõtlusega alustamiseks ja tegemiseks. Ettevõtluspäevale on oodatud kõik Saue linna ettevõtlikud inimesed, koolinoored, ettevõtjad, MTÜ-d.

Üritus toimub kell 12.00-17.00 ja on osalejatele tasuta, kuid vajalik on eelnev registreerumine. Registreeruda saab kuni 17. aprillini aadressil kristiina@saue.ee

UUS TOIMUMISAEG

20. APRILL 2013

Korraldaja Saue Linnavalitsus
Info: Kristiina Hindreks, 56670686 kristiina@saue.ee

Sünnipäeva kontsert

10

Harjumaa Keelpilliorkester

15

Harjumaa Noorte Puhkpilliorkester

P 24. märts 2013
Mustpeade Maja
(Tallinn, Pikk 26)
kell 17.00

Harjumaa Noorte Puhkpilliorkester
dirigendid: Harry Ilak, Siiry Ilak, Tõnu Sal, Oliver Boosa, Lauri Mets

Harjumaa Noorte Puhkpilliorkestri ettevalmistusorkester
dirigent Siiry Ilak

Harjumaa Keelpilliorkester
dirigent Hando Põldmäe

Harjumaa Keelpilliorkestri ettevalmistusorkester
dirigent Tekla Tappo

Harjumaa Noorte Sümfoniaorkester
dirigeerivad Harry Ilak ja Hando Põldmäe

Külalisena kaastegev
Vilho Valdman
(bariton)

Olga Andrejeva
turvatöötaja-administraator ja sportlane

„Olen pühendunud spordile, minu arengut jälgib ja toetab G4S. Töö, võistluste ja treeninglaagrite ühildamisel on tööandjal oluline roll.“

G4S ON SPORDISÕBRALIK TÖÖANDJA!

Tule ja ühine meie sotsiaalselt vastutustundliku teenindusettevõttega!

Pakume:

- kvaliteetseid koolitusi s.h tasuta kvalifikatsioonikoolitust
- kollektiivlepingust tulenevaid õigusi ja soodustusi
- mitmekesist tööd ja karjäärivõimalusi
- sportimisvõimalusi G4S Spordiklubis
- soodsat ühiselamukohta
- stabiilset sissetulekut
- paindlikku tööaega

Lisainfo telefonil 6511 787, 13322 või e-posti aadressil personal@ee.g4s.com.
Vaata meie töopakumisi www.g4s.ee/karjaar.

G4S Sinu turvaline tööandja

HEAD SAUELASED! HEISAKEM 27. MÄRTSIL, PRIIUSE PÖLISTAMISE PÄEVAL EESTI LIPUD!

SAUE LAULULAPS

LÖPPKONTSERT 2013

7. aprillil

kell 12.00
Saue Kontserdisaalis

Esinevad vanuserühmade 3-4a., 5-6 a., 7-9a., 10-12a., 13-15a., 16-18a. parimad poisid ja tüdrukud

Lauljaid saadab Hain Hõlpuse bänd

Sisepääs vaba

Partnerid: Saue Linnavalitsus, Saue Gümnaasium, Saue Kool, Saue Noorsoo, Saue Kooli Ühiskool, Saue Kooli Ühiskooli Ühiskool, Saue Kooli Ühiskooli Ühiskool